

DARBININKAS

XLVIII NR. 64.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJIS - SEPT. 24, 1963

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTU

Amerika išpažįsta apsisprendimo teisę visom tautom

J. Tautose jokio naujo žingsnio santykiuose tarp Rytų ir Vakarų nedavė nei Sovietų Gromyko kalba ketvirtadienį nei prezidento Kennedy penk-

Tai pagrindinis skirtumas nuo Sovietų, — kalbėjo prezidentas ir pasiūlė bendrą kelionę į mėnulį, nutylėdamas Gromyko kvietimą į Maskvą. Didžiųjų vilčių nėra

tadienį. Gromyko pakartojo Chruščiovo kvietimą, kad ateinančių metų pradžioje 18 valstybių atstovai susirinktų Maskvoje nusiginklavimo svarstyti, pasisakė už taikos sutartį su rytų Vokietija, už nepuolimo sutartį, už komunistinės Kinijos įvedimą J. Tautas. Tačiau N.

Y. Times pastebėjo, kad skyrėsi Gromyko tonas. Esą "Maskvos dvasia", kurią atnešė Gromyko, skyrėsi nuo Višinskio kandumo ir Chruščiovo batu daužymo. Savo tonu buvo švelnus, išskyrus kandžius puolimus prieš vakarų Vokietiją. Prezidentas Kennedy penkta-

dienį santūrioje kalboje ryškino, kad skiriamas Amerikos ir Sovietų Sąjungos siekimai. "Mes tikime, kad Vokietijos žmonės ir Berlynas turi būti laisvi ir turi būti sujungtas jų kraštas ir sostinė". Turi būti laisva Kuba, "klastingai išduota iš vidaus ir išnaudota

iš šalies". Taip pat "mes tikime, kad visame pasaulyje — rytuose Europoje, kaip ir vakarų pietų Afrikoje kaip ir šiaurės, senose valstybėse kaip ir naujose gyventojai turi būti laisvi pasirinkti savo likimą patys, be diskriminacijos ar diktavimo, be prievartos ar subversijos. Tokie yra pagrindiniai skirtumai tarp mūsų ir Sovietų Sąjungos, ir tie skirtumai negali išnykti".

Tačiau ir esant skirtumam prezidentas siūlė "taikingą bendradarbiavimą" konkrečiu klausimu — rengiant kelionę į mėnulį. Ir prezidento šis siūlymas nebuvo naujas; apie jį kalbėjo jau Vienoje Chruščioviui. Gromyko siūlymas derybas dėl nepuolimo pakto apėjo tylom.

Gromyko siūlyma konferencija Maskvoje Amerikos sutikta šaltai. Pramatomose pasitarimuose tarp trijų ministrų valstybės sekr. Rusk nelaukia greito susipratimo klausimais, dėl kurių tiek vienos, tiek antros pusės nusistatymai nėra pasikeitę. Tad pažangos Rytų Vakarų santykiuose tegalima laukti labai lėtos. Bet, norėdamas būti optimistas, Rusk sakė vertinąs ir mažus žingsnius pirmyn.

— Prancūzai kitą mėnesį Saharą paleis raketą su katinu, kuris turės nusileisti lėktuvu iš 136 mylių aukščio. Vasario mėn. jie buvo paleidę žiurkę.

— Valstybės sekr. Rusk rugsėjo 24 tarėsi su 11 iš 70 užsienių reikalų ministru, kurie dalyvauja J. Tautų sesijoje.

KO JIE IŠKELIAVO Į VIETNAMĄ?

Vyriausybėje skirtingos informacijos apie padėtį Vietname. Valstybės departamento pareigūnų veikla prieš Diem vyriausybę nesuderinta su karinės vadovybės kova prieš komunistus

Prezidento Kennedy pavesti, rugsėjo 23 išvyko į Pietų Vietnamą apsaugos sekretorius Mc Namara ir jungtinio štabo viršininkas gen. Taylor tirti kari-

nės padėties, kurią aiškina vienai naip kariniai atstovai, kitaip politiniai.

Herald Tribune paskelbė išaiškėjus nesutarimus tarp valstybės departamento bei apsaugos departamento dėl Vietnamo politikos. Valstybės departamento pareigūnas valstybės sekretoriaus padėjėjas Roger Hilsman parašė telegramą, kurio projektą davė patikrinti valstybės sekretoriaus pavaduotojui tolimųjų rytų reikalams A. Harrimanui. Tas pritarė, ir telegrama buvo pasiūsta rugpjūčio 24-25.

Tos telegramos turinys ypatingas — buvo tam tikru būdu skatinama Vietnamo kariuomenė pašalinti prezidentą Diem ir jo brolių bėgių žmonių iš politinio gyvenimo. Dėl tos telegramos visai nebuvo atsiiklausta apsaugos sekretoriaus McNamara nuomonės. Valstybės departamento pusėje buvo ir Amerikos informacijos agentūros pareigūnai. Bet McNamara buvo kitos nuomonės — tokia valstybės departamento politika kenkianti karo eigai su komunistais.

Amerikos atstovas Cabot Lodge, tik atvykęs į Saigoną, buvo palankus Hilsmano ir Harrimano linijai, bet paskui jis priėjo išvadą, kad pašalinus Diem ir jo vyriausybę, bus tuščia vieta — ir tai bus nelaimė.

Šitokia yra padėtis, kurios lyginti išvyko McNamara ir Taylor.

MADAME NHU POZICIJA DEL AMERIKOS:

Madame Nhu Romoje rugsėjo 23 pareiškė:

— Vietnamas išpareigojęs pasitikėti J. Valstybėm, nors "neatsakingi" amerikiečiai, "jaunesni" pareigūnai ir rengė samokslą prieš Vietnamo vyriausybę bei sabotavo Amerikos oficialinę politiką.

Pareiškė Madame Nhu pasitenkinimą, kad vyksta McNamara ir gen. Taylor.

Apie neutralumą, kuris siejamas su de Gaulle pareiškimais dėl Vietnamo, ji kalbėjo:

— Aš žinau, kas yra neutralumas, nes moterys jį praktikoja jau tūkstančiai metų. Tai silpnumo ir užgaidų politika.

GEN. CLAY Į PREZIDENTUS?

Gen. Lucius D. Clay yra numatytas kandidatu į prezidentus. Jis būtų vidurio žmogus tarp Rockefellerio ir Goldwaterio. Susidars ir jo reikalu komitetas. Pats Clay rugsėjo 19 pareiškė nesiekiantis būti kandidatas.

— Čekoslovakijos prezidentas Novotny pašalino min. pirmininką Siroky ir kelis kitus ministrus kaip stalinistus. Chruščiovas žygi sveikino.

— Amerikos rabinų taryba, kuri atstovauja daugiau kaip 850 rabinų, iškėlė Sovietų atstovybei protestą dėl nuteisimo sušaudyti rabiną Gavrilovą tariamai už aukso spekuliaciją.

— Amerikos ištisa divizija, 15,000 žmonių, kitą mėnesį išskris iš manevrus Vokietijoje ir Prancūzijoje. Tai didžiausias lėktuvinis transportas per 3 dienas.

— Amerikos delegacijos pirmininku yra V. Sidzikauskas. Iš lietuvių Seimo pilnatyje kalbėjo dr. A. Trimakas, M. Brakas ir H. Blazas.

Kor.

J.F.K.: "Amerika išpažįsta apsisprendimo teisę visom tautom."

PRIEŠ ANTRĄ SESIJĄ: Romos kurijoje reformos, balsai už susiprastinimą

Vatikano II Bažnyčios susirinkimo antra sesija prasideda ateinančių sekmadienį, rugsėjo 29. Jau buvo pranešta, kad šios sesijos pradžioje bus svarstomi Bažnyčios organizacijos reikalai — vyskupų kompetencijos, santykiai su popiežium, pasauliečių dalyvavimas apaštalaivime. Popiežius Paulius VI savo norimą linkmę jau užsiminė kalboje Romos kurijai rugsėjo 21. Jis kalbėjo, kad esąs

pasiryžęs savo atsakomybe dalytis su vyskupais doktrinos ir kanonų ribose, jei Bažnyčios susirinkimas to norės. Jis taip pat kalbėjo apie Romos kurijos sustiprinimą ir atsinaujinimą. Iš labai atsargių žodžių galima daryti išvadą, kad tas sustiprinimas turėtų reikšti jaunesnių pajėgų ir iš platesnės aplinkos, ne tik iš italų sutelkimą (N.H. Times jau padarė pertempimą išvadą, kad popiežius tam tikra dalimi sutinkąs atsakyti nuo neklaidingumo principo).

Be ekscelencijos, tik su mediniu ar bronziniu kryžium

Brazilijos arkivyskupas Heloder Pessoa Camara pasiūlė veltupam susiprastinimo ir prie žmonių priartėjimo stilių: atsakyti nuo ekscelencijos, emi-

nencijos titulų, atsisakyti nuo brangių kryžių ir prabangių automobilių, jei kas tokius turi. Tie visi dalykai — sakė arkivyskupas — skiria mus nuo mūsų tikinčiųjų, ypačiai nuo darbo žmonių ir vargšų, skiria nuo gyvenimo naujo stiliaus. Suklokim auksinius kryžius prie popiežiaus kojų ir pasiimkim bronzinius ir medinius.

— Prancūzai kitą mėnesį Saharą paleis raketą su katinu, kuris turės nusileisti lėktuvu iš 136 mylių aukščio. Vasario mėn. jie buvo paleidę žiurkę.

— Valstybės sekr. Rusk rugsėjo 24 tarėsi su 11 iš 70 užsienių reikalų ministru, kurie dalyvauja J. Tautų sesijoje.

Kas ateis po atominės sutarties

Nixonas rugsėjo 23 pasisakė už atominės sutarties tvirtinimą, nes jos atmetimas būtų išnaudotas propagandai, kad Amerika prieš taiką. Tačiau jis mano, kad su atomine sutar-

tim ateina "pavojingiausias laikas šaltajame kare"; sovietai imsis iniciatyvos laimėti pasaulį komunistui be karo. Nixonas pasisakė nebūsiąs kandidatas į prezidentus.

PAVERGTOS EUROPOS BALSAS — Prašė prezidentą (ir rado atgarsio), reikalavo Europai lygių teisių su Afrika

Pavergtųjų Seimas, rugsėjo 17, kaip jau buvo trumpai pranešta, paneigė teisę Sovietam ar jų iškamšom atstovauti Europos pavergtojoms tautom:

"Pavergtųjų Seimas pabrėžtinai pareiškia, kad Sov. Sąjunga neturi jokio įgaliojimo Estijai, Latvijai ir Lietuvai atstovauti Jungtinėse Tautose, ir ta pačia proga reiškia savo pasitenkinimą, kad daugelis laisvų valstybių, tarp jų ir JAV vyriausybė, nesuteikia šiam neteisėtam Sov. Sąjungos veiksmui savo pripažinimo. Pavergtųjų Seimas todėl apeliuoja į Jungtinių Tautų narius — laisvasias valstybes — atmesti sovietų kontroliuojamų Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos delegacijų kredencialus Jungtinių Tautų 18-jai sesijai. Pavergtųjų Seimas taip pat apeliuoja į Jungtinių Tautų daugumą sudarančias laisvasias valstybes paneigti Sov. Sąjungos delegacijai teisę kalbėti Estijos, Latvijos ir Lietuvos vardu".

Seimas kreipėsi telegrama į JAV prezidentą Kennedy, kad jis savo kalboje Jungtinėm Tautoms iškeletų sovietų pavergtųjų Europos tautų apsisprendimo klausimą. (Atsargiais žodžiais prezidentas tai padarė). Kita telegrama pasveikino naują JT pilnaties pirmininką dr. Carlos Sosa-Rodriguez, Venecuella, kaip vyrą gilių demokratinių įsitikinimų ir kaip atstovą Jungtinių Tautų politikos, kuri siekia vienodo masto visiems ir visais klausimais, taip pat ir tautų apsisprendimo klausimui.

KODEL NEVYKDOMAS TAUTŲ APSISPREDIMAS VIDURIO IR RYTŲ EUROPOJ

Seimas apsvarstė ir priėmė

atsiūkumą į JT narius — laisvasias valstybes dėl apsisprendimo teisės sovietų pavergtai Europai.

Atsiūkimas konstatuoja, kad: (1) JT Chartos specifiniai nuostatai (str. str. 655, 56) įpareigoja JT narius "respektuoti ir vykdyti asmens teises ir pagrindines laisvės visur ir visiems".

(2) Vienas JT tikslų (str. 1, p. 2) yra "plėsti draugiškus santykius valstybių santykius, paremtus pagarba teisių lygybės principui ir tautų apsisprendimui".

(3) Visuotinė Zmogaus Teisių Deklaracija (str. 21, p. 3) nustato, kad "vyriausybės galių pagrindu turi būti žmonių valia, išreiškiami periodiniais ir tikrais rinkimais, visuotiniu, lygiu ir slaptu balsavimu ar tolygia laisvo balsavimo procedūra".

(4) Nuo 2-jo Pasaulinio karo pabaigos JT suvaindino reikšmingą vaidmenį, įgalindamos ne mažiau kaip 48 valstybes įstoti į savo nepriklausomybės kelią".

(5) 1960.12.14. JT pilnaties XV sesija priėmė koloninių kraštų ir tautų nepriklausomybės siekimo deklaraciją, skelbiančią principą, kad "visos tautos turi neatimamą teisę į visiška laisvę, į vykdymą savo suverenumo ir jo neliečiamumą", ir pabrėžiančią "būtinumą ko veiksmo ir besąlyginio galo visų pavidalų ir apraiškų kolonizmui".

(6) Sov. Sąjunga yra užkorusi koloninę sistemą didelei daliai Europos: atviro pavidalo Estijos, Latvijos, Lietuvos valstybėse ir po valstybinės nepriklausomybės skraiste Albanijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir Vengrijoje;

Lenkijoje, Rumunijoje ir Vengrijoje;

(7) Sovietinio kolonizmo viešpatavimas Centro ir Rytų Europoje turi visus ryškiuosius kolonizmo ženklus, prieš kuriuos JT naujieji nariai yra kovoje ir laimėje, būtent: ūkinį alinimą, svetimų institucijų bei vertybių primetimą, asmens pagrindinių teisių paneigimą;

(8) Centro ir Rytų Europos padėtis yra nusikaltimas JT Chartai ir šią pasaulio organizaciją stato hipokrizės ir dvejojimo masto plotmėje, taip pat graso taikai ir saugumui;

(9) Nepaisant aukščiausių išvardintų faktų, "JT komisija koloninių kraštų ir tautų nepriklausomybės siekimo deklaracijai vykdyti" ligi šiol pavergtuosius vidurio ir rytų Europos kraštus aplenkia, išskyrus jos darbų tvarkoje esančias Maltos ir Gibraltaro teritorijas.

Po šių iškalbingų konstatavimų Pavergtųjų Seimas apeliuoja į laisvuosius JT narius, reikalaujamas (1) padaryti galą lig šiol JT vartojamam dvejojam mastui tautų apsisprendimo byloje, (2) pareikalauti JT sudarytąją "dvidešimt keturių komisiją" arba kurį kitą JT organą imtis žygių iširti albanų, bulgarų, čekų-slovakų, latvių, lietuvių, lenkų, rumunų ir vengrų tautoms apsisprendimo teisėms paneigimą.

TARPTAUTINĖS PADĖTIS VERČIA BUDĖTI

Tarptautinės raidos svarstymuose tiek Seimo atstovai tiek ir jo svečiai (Azijos antikomunistinės lygos pirmininkas Ku Cheng-Kang, Laisvosios Europos Komiteto prezidentas J. Richardsonas, Argentinos dar-

MASKVA IR KOLONIJOS. Pavergtos Europos vėlavų papėdėje rugsėjo 17 buvo plakatas, kuris vaizduoja, kaip Sovietai kalba apie kolonijų panaikinimą (dešinėje) ir kaip jie daro (kairėje).

bo sąjungų gen. sekretorius J. B. Brunetti, Sovietų Pavergtųjų Tautų Draugų Amerikiečių pirmininkas Ch. Emmet, senatorius H. Scott) vieningai pritarė, kad dabartinė tarptautinė padėtis sovietų pavergtųjų tautų laisvės kovotojus verčia ypatingai budėti, nes Sov. Sąjunga savo koegzistencinės politikos ofenzyva siekia užsitikrinti status quo Europoje, kad geresnes pozicijas įsigytų savo santykiams su Kinija. Iš pasisakymų aiškėjo, kad Vakaruose esama, galima sakyti, visuotinio palinkimo priimti Sovietų Są-

jungos dabartinę posūkį už tikrą pinigą.

Savo vertinimo išvadosė Pav. Seimas (1) apeliuoja į Vakarų vyriausybės, pirmiausia ir NATO valstybių vyriausybės, kad atmestų visus bet kurio pavidalo Rytų-Vakarų nepuolimo pakto siūlymus, nes tai patarnautų tik Sovietų Sąjungos agresinėms užmascioms ir tiesiog ar netiesiog implikuotų dabartinio status quo Europoje pripažinimą; (2) Visuose tarptautiniuose pasitarimuose dėl santykių sušvelninimo visada turėtų mintyti, kad tarptautinė

įtampa galima sušvelninti ar pašalinti, tik pašalinus jos priežastis, tik atstačius Europoje nepriklausomybę ir laisvę visose kraštams; (3) Visose derybose su Sov. Sąjunga reikalauti iš jos, kad tautų apsisprendimo teisė būtų garantuota ne tik Vakarų priklausomybėje esančiom tautom, bet ir vidurio bei rytų Europos tautom.

NAUJA SEIMO VADOVYBĖ

Dešimtosios Pavergtųjų Seimo sesijos pirmininku išrinktas estas A. Kuett, vicepirmininku — vengras F. Nagy, gen. sekretorium perrinktas ru-

Mums aiški jūsų misija

Zydai iš Izraelio ir Amerikos lankėsi Vilniuje. Ko bolševikai laukia iš turistų? Kokios misijos jie nori ir kas juos verčia keliotis?

Vilnių šią vasarą lankėsi turistai iš Izraelio — viso 21 asmuo. Sovietų Sąjunga Nr. 175 su pasitenkinimu aprašinėjo atvykusių pareiškimus.

Esą turistė R. Janover, Izraelio teisingumo ministerijos tarnautoja, inteligentinga moteris, buvo atsivežusi dovanų: dėliojo kojines, siūlus ir adatu ryšuliuką. Sovietų Sąjunga korespondentas M. Chienas sako, kad ji dėl savo dovanų susigėdusi, kai pamačiusi neteisintiškai įsivaizdavusi Vilniaus skurdą. — Turistė M. Steingold ki-taip aprašo. Ji Vilniuje aukštuosius mokslus baigusi. Tik prieš 6 metus iš Vilniaus išvykusi, dabar ji grįžo į Vilnių ne su giminėm pasimatyti — nors Vilniuje jos motina, bet "apsiputojusi" įtikinėjo, kad Izraelis esą pažadėtasis rojus. — Turistės seserys Epel Vilniuje gimusios ir prieš 40 metų išvykusios, buvusios labai patenkintos dabartine Vilniaus padėtimi. Ypačiai R. Epel, Tel Avivo gydytoja, kuri kalbėjo apie skurdą gyvenimą Izraelio ir gerą socialinį aprūpinimą

Sovietuose. — Dar labiau patiko laikraščiu turistai J. Eskoli, miesto Galil Elion bendruomenės pirmininkas ir valdančiosios Mapai partijos narys. Jis girdėjęs gandus, kad turistai negali susitikti su giminėm; kad gyvenimas skurdus, bet nuomonę pakeitęs, kai tik Odesoje išlipęs iš laivo. Jis radęs, kad ir Vilniuje turistai gali laisvai vaikščioti, laisvai susitikti Vilniuje su giminėm. Jis giminių neturįs, bet kur jis lankėsis, jis visur radęs gerai įrengtus butus, gausų stalą, vilniečius gerai maitinantis. Jis pareiškęs ir Sov. Litva korespondentui, kad grįžęs į Izraelį būsiąs geriausias agitatorius už Sovietų Sąjungą. — Turistas Ch. Alfa, kurio brolis yra gydytojas Vilniuje, aiškino, kad Izraelio liaudis jaučia simpatijas Sovietų liaudžiai ir daugelis mėginą mokytis rusiškai. — Ch. Rozinienė Kovanator pasikvietė S. Litva korespondentą į savo sūnaus būtą. Esą Rozinų šeima buvusi Vilniaus getho. Sūnus Samuelis pabėgęs, susidėjo su sovietiniais parti-

zais, buvo sužeistas, buvo slaugomas Mikalauskų šeimos. Motina buvo nugabenta į Stuthofa lagerį, paskui atsidūrė anglų zonoje. Iš ten norėjusi grįžti į Lietuvą, bet jos valdžia neleidusi.

Izraelio turistai išbuvo 9 dienas. Eškoli paliko padėkos ir pagyrimo laišką, kurį laikraštis paskelbė, pridėdamas savo tikėjimą, kad jie Izraelį įvykdys savo pažadus.

Kitai Sovetskaja Litva suteiko Amerikos turistą — New Yorko rabiną J. Movšovičių. Laikraštis paleidžia visą bolševiką įprastą neapykantą prieš Movšovičių. Girdi, tai esą "iki kaulų smegenų klerikalas ir biznierių", kurio "nedomino mūsų nauji statiniai nei kultūros paminklai". Jis tyčiojosi iš vietinio rabino ir tikinčiųjų, kad leido mirti žydų kultūrai. Laikraštis puola rabiną Movšovičių, kad jis gyvena kaimynystėje su "sovietinių žmonių kruvinais žudikais". Rabinas "apsimetęs" nieko nežinąs apie "žudikus". Jis duoda vizitinę kortelę su adresu, kad jam parašytų konkrečiai. Bet Sov. Litva korespondentas jam pakiša angliškai išleista knygelė "Reikia manyti, Charles Allen Nazi War Criminals". Rabinas ją nenoriai paimęs, bet kitą imti atsisakęs visiškai. Laikraštis išdrožia dar rabinui pamokslą: "Jūs atvykote į Vilnių visai ne tam, kad teisybę patirtumėt. Mums visiškai aiški jūsų misija".

Iš laikraščio džiugavimo dėl Izraelio turistų ir neapykantos Amerikos rabinui Movšovičiui aišku, ko sovietai nori iš turistų. Būtent, kad girtų pirmiausia jų "sovietinės socialistinės statybos pasiekimus"; kad kalbėtų apie gerus butus, apstatytus radijais, televizoriais, apie žmones su automobiliais, apie laisvę susitikti su giminėm Vilniuje, bet nūtylint apie neleidimą susitikti su giminėm jų gyvenamose vietose (Simne, Radviliškose ar kitur).

New Yorko Movšovičius susilaukė neapykantos, nes jis atvyko ne sovietiniais statiniais domėmis, bet pasitikrinti, kokioje padėtyje yra žydų tikėjimas ir kultūra, ir rado tai apvertkintoje padėtyje. Aiškėja ir turistų ypatinga padėtis sovietų valdomame krašte, kur gyvena brolis, ar kuris kitas giminė. Šis faktas verčia į girti sovietinį gyvenimą ir žeminti Izraelio gyvenimą, nes jis žino: už tai nuo Izraelio valdžios jis nenukentės, o jei padarytų priešingai, tai jo giminė Vilniuje susilauktų daugiau negu Sovietų Sąjunga, kokio tas laikraštis parodė prieš Amerikos rabiną. Tačiau kalbėdami tokius niekus kaip Rozinienė, kad valdžia jos "neleidusi" sugrįžti į Vilnių, jie pasako, ko verti, ir kiti jų pareiškimai.

STASYS PIEZA, Chicago's American dienraščio religinio skyriaus redaktorius išvyksta į Bažnyčios susirinkimą Vatikane.

LIETUVOJE

KĄ TIE SKUNDAI TURI REIKŠTI?

Lietuvoje leidžiamieji sovietiniai laikraščiai pagausino savo skundus dėl trūkumų gamyboje, pramonėje, prekyboje. Sovietų Sąjunga net įsitaisė specialų skyrių, kuriame skelbia "partinės valstybinės kontrolės" pranešimus. Kokios rūšies tie skundai, rodo pavyzdžiai iš vieno Sovietų Sąjunga numerio (Nr. 174).

— **Joniškio** melioracinė stotis padariusi valstybei, kolchozams ir sovchozams daug nuostolių pernai. O ir šiemet per pirmus 3 mėnesius teatliko 1.3 proc. numatytą pagal planą darbų, permokėjo už darbus, ir savikainos išlaidos padidėjo 18.7 proc. Kaltinamas, kaip paprastai, nemokėjimas organizuoti, nerūpestingumas.

— **Vilniaus** skyrius Baltijos geležinkelio sistemoje pereinamoji 245,000 rublių, prisisami-dydamas tarnautojų proporcingai daugiau nei Rygos ir Karaliaučiaus skyriai, laiku neišleisdamas prekių ir dėl to mokėdamas pabaudas.

— **Eišiškės** kolchoze "Naujamajame Gyvenime" menkas gyvulinystės produktyvumas, nes gyvuliai nepakankamai buvo šeriami. Šerikai aiškinosi, kad pašaro trūksta. Kontrolė išaiškino, kad kolchozo pašarų šėrimo prižiūrėtojas Jalmar šėrė kolchozui priklausiančių pašarų ir savo telyčią. Jį privertė sumokėti. Pažymėtina, kad viso kolchoze primelžiamo pieno valdžiai turi atiduoti 80 proc.

— **Vilniaus miesto** komitete grupė pardavinėjo privačiai miesto katilus, vartojamus šildymo sistemai. Toje grupėje

minimos pavardės: Efimov, Zukas, Timinskis, Donskoi, Zinoviev.

— **Kalvarijos** audimo fabrikas, kuris dabar yra sujungtas su Mariampolės Sešupės audimo fabriku, gamina medžiagas, kurias siunčia į Tūlą. Iš ten ateina skundai, kad medžiagos yra menkesnės rūšies nei pagal planą. Fabrikas moka pabaudas ir siunčia vėl tokias pat medžiagas, nes nurodytų sąlygų įvykdyti negali.

— **Šiaulių miesto** prekybos įstaiga gavo prekybos ministerijos paraginimą dar 1962 liepos 18, kad geriau aptarnautų stotyje geležinkelių pravažiuojančius keleivius. Bet stotyje paliko ir dabar tik vienas kioskas, kuris neturi nei užrašo, o keleivių laukimo salė yra bufetas, kuris negali aptarnauti keleivių, nes traukiniai testoja 5 ar 10 minučių. Laikraštis aiškina, kad perone turėtų būti nešiojami užkandžiai ir kioskas turėtų būti matomas.

— **Joniškio malūnui** remontuoti valdžia paskyrė 400,000 rublių. Pagal planą malūnas turėjo būti šiemet atremontuotas, per kitų metų pusmetį turėjo būti sudėtos naujos mašinos ir nuo pusmečio turėjo veikti. Balandžio pradžioje statybininkų grupė atvyko ir per tris savaites nugriovė senelį malūną, kuris kasdien dar pagamindavo apie 90 tonų geros rūšies miltų. Nugriovė, gavo 12,000 rublių ir išvyko į Joniškį. Sakosi turį kitų darbų — vaikų darželį, reikia mokyklas baigti, o malūnas gali palaukti. Laikraštis tai smerkia: girdi reikėjo tada negrauti, nes kiekviena neveikimo diena yra nuostolis (Nr. 174).

Pagausėjusi kritika, įvestos kontrolės, kurios vadinamos "partine valstybine kontrole", yra padaras Sovietų Sąjungoje sugriežtintos kontrolės pramoninei ir žemės ūkiui.

Remkite LITUANUS, lietuvių studentų informacinį žurnalą apie Lietuvą anglų kalba.
LITUANUS
910 Willoughby Avenue,
Brooklyn 21, N. Y.

REZOLIUCIJOMS REMTI KOMITETO narių grupė aptaria finansinius reikalus. Iš k. į d. A. Markevičius, K. Liaudanskas, A. Latvėnas, pirm. L. Valiukas, J. A. Petrauskas, dr. Z. Brinkis ir R. Bureika. Nuotr. L. Kančausko.

RADIJO PROGRAMOS

- BOSTON, MASS.**
Vedėjas JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 vid.
- BOSTON, MASS.**
Vedėjas STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.
- BROCKTON, MASS.**
Vedėjas P. VIŠCINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7 meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmdieniais 8-9 val. ryte
- DETROIT, MICH.**
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Seštadieniais 4:30 - 5:30 popiet
- HARTFORD, CONN.**
Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WPOP, 1410 kil.
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel. CH 9-4302
Sekmdienį — 11 - 12 val. diena
- PHILADELPHIA, PA.**
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOWard 7-4176
Seštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.
- WATERBURY, CONN.**
WWCO — banga 1240-1000 kil.
Ved. ANT. PALIULIS
321 Robinwood Road
pran. E. d. v. Melnikas
Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.
- CHICAGO, ILL.**
SOPHIE BARCUS — Seimos radijo programos. Radijo stotis WOPA — Oak Park, Ill. AM 1490 kil.; FM 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekmd. 8:30-9:30 val. r.; Lietuvos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.
- McKEESPORT, PA.**
WEDO, 810 banga
Vedėjas Kun. ALF. SUSINSKAS
706 Talbot Avenue, Bradock, Pa.
Sekmdieniais nuo 1:30 val. p.p.

CHRUSČIOVAS prilaiko kinietį Mau: Palauk, eto nekulturno (nekultūringa) verztis pirmam

SIŪSKITE I LIETUVĄ IR SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, sukneliai! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM

atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDĖN IR SEKMADIENIAIS, ISSKYRUS SEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteno krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Vaziuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, juvos užtiesalai, vilnonės škaros ir salikai. Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GB 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siūnčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrd. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui | R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurį SSSR dalį. Licensed by V/O Vnesheimportorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutampausite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniam pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kairaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausių skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- BROOKLYN 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway Tel. 268-0068
- BUFFALO 6, N. Y. — 232 Fillmore Avenue BL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5835
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HAMTRONCK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4689
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 235 Nepperhan Ave. GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 4-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. FO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.
Glenmore 5-7281

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANA DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in
August when published weekly.

PRENUMERATOS KAINA

Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Tvistas aplink aukso veršį

Auksas nėra tikta žibąs metalas, puošmena ar pinigais. Auksas yra taip pat simbolis žmonių, pasivergusių medžiagai. Tai šokis aplink aukso veršį. Nėra būtina, kad jis stovėtų ant aukšto pastato, o minia duktų sūkuringam tviste. Aukštinu veršiu gali būti garbinimas medžiaginės gerovės, biznio, uždario ir turto. Kai žydai kitados šoko aplink aukso veršį prie Sinajaus kalno, tai jie bent tikėjo, kad stabas, kurį jie garbino astojas Dievą. Dabar šokama be jokio tikėjimo ir aukštesnių idealų. Vienintelis idealas: kaip pagausinti gamybą ir padidinti pelną naujaisiomis technikos priemonėmis.

New Yorke praėjusią savaitę tais klausimais tarėsi 3000 vyrų ir moterų, suvažiavusių ir tarptautinį kongresą (International Management Congress). Iš 70 kraštų buvo susirinkę vyriausybės atstovai, įmonių vadovai, universitetų profesoriai. Vieni tarė, jog biznio sėkmei "svarbu ne tik gera prekybė, bet ir gera vadovybė"; lyg girdamas kalbėjo Fordo generalinis menedžeris Lee A. Iacocca. Kitiem rodėsi, kad "tarp biznio vadovybės ir darbo jėgos reikia didesnio sklandumo"; tai Columbijos universiteto dekanas prof. Courtney C. Brown nuomonė. Dar kiti dėstė, kad "mckslas, žinojimas mažai teišikia, jeigu jis neskatina ūkinio kilimo"; tai Indianos universiteto prezidento Elvis J. Stahr žodžiai.

Mintys teisingos tik biznio atžvilgiu, bet ne gyvenimo. Užtat iš visų išsiskyrė Charles H. Malik subarės: "Liukitės klūpčioje prieš auksinį veršį!". Kuriam gi tikslui yra gamyba ir prekyba?

Charles H. Malikas, rytielis, kilęs iš Mažosios Azijos pamaro (prie Palestinos), buvęs Jungtinių Tautų pilnatinis ir Saugumo Tarybos pirmininkas, žmogus šviesus, išsilavinęs, nepraradęs dvasios persvaros prieš medžiagą, klausė kongreso dalyvių:

"Ar jūs norite sukurti tokią civilizaciją, kurioje nebe-rastų vietos Sokratui, Platonui ir Aristotelis, Kristus ir Paulius, Augustinas ir Akvinitis, Paskalis ir Kantas? Jei to nenorite, tai pasakykite, kokie jūsų siekimai, kokie idealai, kokios vertybės, kurių norėtumėte, kad jūsų vaikai siektų, mylėtų ir vykdytų, kokia dvasia ir siela permelkia jūsų civilizaciją, ką tikite, už ką kovojate, ką garbinatė ir norite, kad jūsų vaikai garbintų?"

Visi tie klausimai nesvarstomi, lyg "savaimė kas tuo rūpintųsi". Tai nesąmonė, kada "visko pagrindas yra dvasinė kultūra ir žmogiškos vertybės". Net ir pati "laisvė turi būti įprasminta aukštesnių idealų. Jei to nebus, tai visa jūsų technika ir jos tobulinimas pavirs irankiu jūsų priešų rankose".

Priešas puola idėjom, tegu ir išvirkščiom bei nežmoniškom, o norima jas atremti grynai medžiaginėm gėrybėm. "Aš nenoriu, kad žmonės alkėtų, būtų tamsuoliai, ligų apstėti. Bet kyla klausimas: kam žmonės gyvena, kai jie sotūs, sveiki ir apsišvietę?" Ar tikta gamybai ir prekybai, tikta tam šokiui aplink aukso veršį?

Rytielis žmogus, giliai mąstąs, teisingai pastebėjo Vakarų pasaulio per didelį vertinamą materialinės kultūros ir per mažą domėjimąsi dvasios reikalais.

Lietuvos policija rusų ir vokiečių okupacijos metais

Bolševikam okupavus Lietuvą (1940), mūsų policininkai nenuleido visai rankų, bet slap-tai teikėsi ir kovojo su bolševikinėmis NKVD gaujomis. Nemažai perėjo Lietuvos-Vokietijos sieną ir iš ten palaikė nuolatinį ryšį su kraštu. Vokiečiam puolus rusus (1942 birželio 22), daug kas vėl galėjo sugrįžti ir savo gimtą kraštą.

Lietuvos laikinoji vyriausybė 1941 liepos mėn. pašaukė buvusius valstybės tarnautojus grįžti į senąsias pareigas. Grįžo ir išlikę policijos pareigūnai. Deja, vokiečiai, be atodairo vykdė savo nacine politiką, likvidavo Laikinąją Lietuvos vyriausybę, tačiau lietuvių policijai neleido išsiskirstyti ir ją pavedė Vidaus Reikalų Tarėjo žiniai, o šis turėjo klausyti vokiečių policijos vado. Iš lietuvių policijos vokiečiai laukė pagalbos plakti lietuvius jų pačių rankomis. Tačiau skaudžiai apsiriko. Lietuvis policininkas nepasidavė už degtinės lašą ar cigarečių dėžutę. Jis pasiliko ištikimas savo tautai, pavojingai veikdamas tarp okupanto įstatymų ir savo sąžinės.

Daug įvairių suplanuotų prieš lietuvius medžioklių — "savanorių" gaudymas dar-bams Vokietijoje arba Rytų frontui ir rekvizicijų plėšimas—

nepavyko dėl lietuvių poli-cininkų pasipriešinimo. Iš anksto įspėdavo gyventojus. Gestapas įtarė ir žiauriai persekiojo. Ne-be vienas lietuvis policininkas buvo sušaudytas, daug išstrem-ta į frontą, į Vokietiją, sukis-ta į koncentracijos stovyklas ir ten nukankinta.

Lietuvos policija likviduota 1944 metais. Tada daug kas bėgo nuo antrojo Raudono tva-no, kuris sėmė Lietuvą bolševikam vėl grįžtant. Kelerius metus išvargę Vokietijos bė-glių stovyklose, kai kurie atsidū-rė ir svetingoje Dėdės Samo šalyje. Likę Lietuvoje išėjo į partizanų ir žuvo kovoje už tėvynės laisvę.

Praeitį prisimindami. Chicagoje susibūrė buvę Lietuvos policininkai, 1955 susiorganiza-vo "kultūrinį vieneta ir isikor-poravo vardu Krivulė. Jos tiks-las — Lietuvos vadavimo idė-jų populiarinimas ir pagalba vargė atsidūrusiems. Krivulės pirmininku yra buvęs pasienio policijos rajono viršininkas Povilas Dirkis. Kasmet liepos 4 krivulėnė rengia savo ge-gužinę, kur gražiai su šeimo-gomis ir draugais gamtos prie-globstyje pabendrauja, jautriai

KALPAS UOGINIUS

prisimindami praeitį. Spalio 2, Angejų Sargų dieną, prisime-na senąją tradiciją — savo švente. Jaukioje jėzuitų kopyl-čioje išklauso mišių ir pamok-slo, paskui renkasi salėn minė-jimui ir meninei programai.

Sakoma, kad "laikas bėga kaip vanduo ir negrįžta". Ir

mūsų buvę policininkai kasmet vis keli paleika mano negrįžta-mai. Būtų gera ir naudinga, kad valdantieji plunksną, ne-patingėtų surašyti savo atsi-minimus ir išleisti atskirai lei-dimui. Įdomus ir gražus tai tu-rėtų būti leidinėlis, nes buvę policininkai turi nemažą reikš-

mingų praeities prisiminimų ir nuotraukų.

Baigdamas šį rašinėlį, spalio 2 ir 45 m. policijos įsteigimo proga nuoširdžiai sveikinu buvusius nepriklausomos Lietu-vos policijos pareigūnus, linkė-damas jiems sveikatos ir sek-mės įgyvendinti visus savo or-ganizacinius ir asmeninius su-manymus.

VIENA TOKIA DIENA VISOJE ALTO ISTORIJOJE

Altas — Amerikos Lietuvių Taryba — gyvuoja jau 23 me-tus. Tiek laiko yra praėję nuo pirmosios bolševikų okupacijos kai Amerikos lietuviai sukru-to protestuoti prieš Lietuvos už-grobimą ir rūpintis, kad laisvė būtų vėl atgauta. Tai kovai ves-ti buvo sudaryta Amerikos Lietuvių Taryba (Altas): po 7 atstovus ir 4 ideologinių gru-pių ir po tris iš 2 susivieniji-mų; viso 34 atstovai. Tautinin-kai 1941 buvo pasitraukę, bet 1948 vėl grįžo. Daugiau kaip dešimtį metų buvo taika ir ra-mybė.

Šio laikotarpio žymiausias Alto darbas buvo Kersteno ko-misijos tyrinėjimai. Altui pap-raušius, kongreso narys Charles J. Kerstenas išsiryšino, kad būtų sudaryta Baltijos tautų

okupacijai ištirti komisija ku-ri (1953), 83 Kongreso metu pravedė platų apklausinėjimą. Buvo surinkta gausios doku-mentuotos medžiagos apie Lie-tuvos, Latvijos ir Estijos pre-zerimą ir terorizavimą. Ši me-džiaga lieka ne tikta istorijai, bet jos gali prireikti kiekvienu metu, kai bus sprendžiamas Baltijos likimas. Čia Alto nu-pelnai yra neginčijami.

Ginčai sudrumstė Altą, susi-kivirčius dėl lietuvių delegaci-jos pas naują JAV preziden-tą John F. Kennedy (1961). Po dvejų su puse metų dar labiau ašku, kad audra dėl teisės pa-spausti prezidentui ranką neda-vė naudos. Altas dėl to susvy-rau, ir jo sudėtis tiek pasikei-tė. Po praėjusių metų triukš-mingo susirinkimo atėjo kai kurios naujos organizacijos. Da-bar yra jau 43 atstovai. Dury-s atviros ir kitiem, bet kur riba, kada galima dvigubai atstovau-ti: per savo centrinę organi-zaciją ir per jos savarankišką padalinį. "Naujienos" pastebi, kad iš Alto jau darosi "parla-mentas", ir sako: tai jau nege-rai...

Gera, darbinga, vieninga, bet.

Siemet Alto suvažiavimas rugsėjo 14 Chicagoje buvo ra-mus, kaip ir kiekvienas atoslū-gis po vėjuoto sūkuriu. Abu Chicagos lietuvių laikraščiai pa-sidžiaugia. "Draugas" rašo: bu-vo "darbingas ir vieningas A-merikos Lietuvių Tarybos su-važiavimas". "Naujienos" irgi pritaria: "Alto suvažiavimas praėjo geroje nuotaikoje. Ne-buvo vaidų, kaip pernykščiam suvažiavime, nebuvo pašalinii grupių kišimosi į suvažiavimo eigą ir nebuvo demonstracijų bei šūkavimų. Suvažiavimas tę-sėsi viso tik vieną dieną —kas yra pirmas atsitikimas visoje Alto 23 metų istorijoje. Alto

narių bei pavaduotojų dalyva-vo 40-41 iš viso 43 narių sąs-tato" (Nr. 219, rugsėjo 17).

Tai jau gerai, kad taip bu-vo. Kai visur kitur dabar de-monstruoja ir šūkauja visais pakampiais juodieji ir baltieji, raudonieji ir geltonieji, tai lie-tuviai parodo santūrumą ir su-tarimą. Bet kad "Naujienom" tai patiktų, nepasakyčiau. Per du numerius nieko konkretaus nepasakytą, kas buvo tarta ir nutarta. Ilgas straipsnis paskir-tas, rodos, tam, kad nesiderin-tų su savo antraštės "gera nu-otaika". Negeros ir Alto refor-mos, ir naujos idėjos — "pa-daryta ne labai vykusiai". Se-niau Altas viską daręs gerai, kol nedrumstė "nauji ateiviai". Su visokiom savo rezoliucijom. Girdi, kas iš jų? Yra tenden-cija "traukti į Altą "visokius darbus, kurie su laisvinimo tikslu turi tik netiesioginį ry-šį. Pajėgos kuklios, o siūlomų naujų uždavinių begalės". Kai kam ir nerūpi "politinės veiklos darbas". Jiem rūpi "kultū-ra, menas, dainos šokiai ir tt."

Tai toks "Naujienų" aprašy-mas to "geros nuotaikos suva-žiavimo". Daugiau konkrečių faktų duoda "Draugas".

Pranešimai ir rinkimai

Vienos dienos Alto posėdį pravedė pirmininkas Leonardas Šimutis. Sveikino Lietuvos gen-konsulas dr. P. Daužvardis, Vliko pirm. dr. A. Trimakas, JAV LB pirmininkas J. Jasaitis, raštu — Lietuvos atstovas J. Kajeckas, JAV LB Tarybos pirmininkas St. Barzdukas, Bal-

(nukelta į 5 psl.)

— Laoso min. pirm. Souvan-na Phouma rugsėjo 13 pritarė de Gaulle idėjai padaryti P. Vietnamą neutralų.

KAUNO POLICIJOS orkestras parade nepriklausomybės laikais. Nuotr. V. Augustino.

IVANO PIRŠLYBOS

RUSIJA IR ANGLIJA
XVI AMŽIUJE

S. SUZIEDĖLIS

užesys buvo apglušines galvas. Karalienės argumentai buvo pamušti diplomatinio išsiskū-nėjimu.

Sylvestras įtikinėjo, kad tie angliai, kurie drauge su šve-dais Estijoje pliekia rusus, yra nusikaltėliai bėgliai arba ško-tai. O škotus valdo savaran-kiškas kunigaikštis. Karalienė jam nieko negali įsakyti nei uždrausti.

Toliau Sylvestras dėstė, kad sutartis su kitais kraštais ka-ralienė pati sudaro ir už jas atsako: neduoda tvirtinti savo karališkajai tarybai. Jonas Ziaurusis reikalaujais negalimo dalyko, būtent, kad Rusijos ir Anglijos draugiškumo sutartis tvirtintų karalienės taryba. Dar labiau karalienė negali priesaika tvirtinti kokio slapto pažado. Tam reikalingas didy-sis antspaudas, o ji čiupinėja ministerių rankos. Reikalas tuojau pasidarytų viešas. Gi ca-

ras norj, kad jo prieglobsties Anglijoje reikalas būtų laiko-mas visiškąje slaptoje.

Caras Jonas IV, ejęs 45 me-tus, nebuvo dar tiek suvalkė-jęs, kad Elzbietos išsiskūnėji-mų nesuprastų. Gerai prisimi-nė, kad prieš 20 metų į Skoti-jos krantus sudužo anglų lai-vas su Chancelloru ir pasiunti-niu Osipu Napeja. Nelaimės tirti buvo atvykę iš Londono karališki žmonės. Ambasado-rius Napeja, išgriebtas iš ma-rių, trim mėnesiam buvo pri-glaustas Skotijos pilyje —Edin-burgh. Ar škotai jau nebeklau-so Anglijos karalienės? Jonas Ziaurusis negalėjo tam patikė-ti, bet su karalienės tarnu Syl-vestru nesiginčijo. Spėjės pa-žinti anglų pirklus, griebėsi skaudesnės rykštės, negu gin-čo.

Jonas Ziaurusis pareiškė, kad dabar ieškąs prieglaudus pas Romos (Vokietijos) imperato-rių Maksimiljoną II (1564-76), Anglų bendrovės privilegijas manąs perleisti vokiečiam ir Venecijos italam. Žinoma, dar palauksiąs karalienės galutinio apsisprendimo: ar ji sutinka jo siūlymų priimti ar visiškai at-meta.

Sylvestras išplaukė Anglijon ir tais pačiais metais vėl sku-biai grįžo. Nėra likę žinios, ką Elzbieta atsakė. Sylvestrą su sūnumi ir šunimi nutrenkė per-kūnas Cholmogoruse. Ugnies kamuolys suplėškino namus ir

dokumentus. Apie tai išgirdęs, Jonas Ziaurusis skersas persi-žegnojo ir žostelėjo: "Ivykdyta Dievo valia"...

Anglų istorikai pažymi, kad caras Ivanas buvęs labai prie-taringas: tikėjęs lemtimi ir pats įsibauginęs "Dievo va-lios". Penkerius metus nesika-bino prie angliškos bendrovės ir nesipiršo karalienei Elzbie-tai su "amžinos meilės" sutar-timi. Kuriam laikui viskas nu-tilo, lyg po audringo perkū-no.

Iš tikrųjų atsirado žmogiška-sis "perkūnas", kuris Jontui Ziaurijam įvarė baimės ligi kulnų.

KARAS su Maskva dėl Livo-nijos (Latvijos ir Estijos) truko jau 18 metų, kai didžioju Lietuvos kunigaikščiu ir Lenki-jos karalium buvo išrinktas vengras Steponas Batoras (1576-1586). Šis vyras, nors ir svetimšalis, pasiryžo karą baig-ti ir atsiimti žemes, kurias iš Lietuvos maskoliai buvo pasi-griebę. Mat, Jonas Ziaurusis ne tikta spaudėsi į Livoniją, ku-ri buvo prijungta prie Lietu-vos dar 1561, bet veržėsi užim-ti ir rytines Lietuvos žemes Dniepro ir Dauguvos aukštu-piuose. Buvę jau užėmę Po-locką, kurį lietuviai valdė nuo karaliaus Mindaugo laikų. To-liau turėjo sekti Daugpilis, Vil-nius, Kaunas — visa Lietuva. Bet čia Jonas Ziaurusis suti-

ko stiprų lietuvių atkirtį.

Stepono Batoro pastangoms buvo sutelkta didesnė ir geriau ginkluota kariuomenė. Jai va-dovavo didysis hetmonas Mi-kalojus Radvilas Rudasis ir jo hetmanas Kristupas I Perkū-nas (1547-1603). Retai kada is-torijoje tėvas yra sulaukęs ka-ro lauke tokio gero padėjėjo ir narsaus kovotojo. Kristupui I Radvilui net ir jo pravarde (Perkūno) prisegta dėl to, kad su maskoliais perkūniškai ko-vojo.

Sekė visa eilė laimėjimų. Tartu apylinkėse 1579 metais atimta stipri Kirampa tvirtovė; rusai iš Livonijos išvyti. Tais pačiais metais rugpjūčio 30 at-

KRISTUPAS RADVILA PERKŪNAS

siimtas Polockas, o sekan-čiais metais — Didieji Lukai. Tose apylinkėse Jonas Ziauru-sis turėjo sutelkęs apie 50,000 savo karių, bet visi išblaškyti. Radvilo Perkūno vadovaujama lietuvių kariuomenė siekė Vol-gos aukštupio prie Staricos, apie 60 km į pietvakarius nuo Tvėrės (dabar Kalinino). Jonas Ziaurusis čia turėjo iširengęs karo būstinę, kurioje 1572 me-tais priėmė anglų pasiuntinį Jenkinsoną. Radvilo Perkūno 1581 m. buvo taip įgašdintas, kad parengė laivus leistis Vol-gai į Rusijos gilumą.

Galutinis Jono Ziauriojo pra-laimėjimas įvyko prie Pskovo 1582 metų žiemą. Steponas Ba-toras ir Radvilas Rudasis pilį laikė apsupę. Kai atvyko dar Radvilas Perkūnas, visoje apy-linkėje išblaškęs maskviečius, tėvas pasitiko sūnų bė kepurės dideliame šaltyje. Pilies lietu-čiai neįstengė paimti, bet ji ne-pasidavė ne tiek dėl baimės lietuvių bei lenkų, kiek dėl Jo-no Ziauriojo. Jei lietuviai kada pasitrauktų, juos vėl baustų, kaip 1569 metais, kai tūkstan-čius žmonių Jonas Ziaurusis iš-trėmė į Maskvos apylinkes. Ca-ras matė, kad nuo Pskovo lie-tuvių atmušti negali ir papra-šė taikos.

Taikai tarpininkavo popie-žiaus Girgaliaus XIII pasiunti-nys, jėzuitas Antonijus Posse-vinas. Jonas Ziaurusis buvo su-mezgęs ryšius su Roma ir ža-

dėjęs tartis dėl Vakarų bei Ry-tų Bažnyčių unijos. Ta viltimi Roma spaudė karalių Steponą Batorą, kad karą baigtų. Karo paliaubos buvo sutartos 1582 sausio 15. Užsibaigė ilgai trukęs Livonijos karas (1558-1582). Jonas neprasimutė pro Livoniją į Baltijos marias. Net ir Narva iš jo rankų išsprūdo (1581); ją užėmė švedai. Susi-siekti su vakarų Europa beli-ko šiaurinės Dauguvos arba Dvinos žiotys, kur atplaukdavo anglų laivai.

VISOS tos nesėkmės vertė Joną Ziaurųjį nesikabinti prie Anglijos su savo reikalavimais. Praslinko keleri metai ramios ir derlios prekybos. Karalienė Elzbieta manė, kad "brolis im-peratorius" apsiraminęs. Ki-taip galvojo anglų bendrovės atstovai Maskvoje. Joną Ziau-rųjį jie matė tebedūkstantį. Dar prieš paliaubas su Lietu-va, 1581 metais, idūkęs taip tvojo buože vyresniajam savo sūnui Jonui, kad tas išsitiesė negyvas. Tėvas draskėsi, vaito-jo, šimtus kartų žegnojosi ir skambino didžiausiais varpais. Paskui mirko svaigaluose nu-sigerdamas it maišas.

Iš Maskvos buvo išprašytas popiežiaus pasiuntinys Antoni-jus Possevinas. Jonas Ziaurusis pareiškė, kad "popiežiaus šlė-petės nebūčiuosias". Roma pasitaravo taikai, ir viskas baigta. (B. d.)

Visos šio puslapio nuotraukos — P. Ažuola.

Gražiais Atlanto pakraščiais Maino valstybėje dabar vaikščioja dailininkas ruduo, raudonom ir geltonom spalvom nupatydamas parkus ir miškus. Liepsnojančios spalvos palietė ir pranciškonų sodybą Kennebunkporte. Kai buvo vasara, tos gražios spalvos žydėjo įvairiuose darželiuose, linko gėlėmis prie takų, supo paminklus ir statulas. Dabar gėlės apsilbausė, ir leido dailininkui rudeniu švaistyti savo spalvom.

Kai dailininkas ruduo pavargsta, iš marių pasikelia tirti rūkai ir užgožia sodybos šniokščiančius medžius. Tada kanale žuvėdros klykia, lyg šaukdamos pagalbas, lyg apgai-

lėdomos vasarą, kad ji greit praėjo. O vasaros Kennebunkporte būta karštos ir triukšmingos. Gal tai vienintelė vasara, kuri sukviėtė tiek daug svečių. Klebėjo čia pilni namai, taškėsi baseinas, pajūris kalbėjo daugiau lietuviškai, nei angliškai.

Ir kas suvedė tiek daug svečių ne tik iš rytinio Amerikos pakraščio, bet ir iš Clevelando, Chicagos, iš Kanados įvairių miestų?

Sukviėtė juos graži pranciškonų vienuolyno sodyba, kuri kasmet auga, statosi, gražėja. Sukviėtė ir geros atostogavimo sąlygos, ta laisvė, parkai, vienuolyno rintis.

Siemet čia atostogavo svečių kaip reta. Pradėję liepos pradžią, jie važiavo ir važiavo iki sezono pabaigos, iki Darbo dienos savaitgalio. Sezono pabaigai iš New Yorko atidundėjo net du autobusai, atskubėjo ir lengvų mašinų, veždamos daugiausia tuos, kurie čia vasarojo. Tie svečiai dar kartą norėjo pamatyti pajūrį ir pasakyti vasarai sudiev.

Daug linksmos nuotaikos įnešė **berniukų stovykla**, liepos mėnesį. Berniukam atostogauti čia kuo geriausios sąlygos. Neišeidami į gatvę, nesibastydami po svetimus plotus, parko platybėse gali žaisti indėnus, maudytis baseine, pajūryje žarstyti smėlį.

Buvo ir **moksleivių ateitininkų, Fronto Bičiulių vasaros stovyklos** su įvairiom paskaitom, vakaro programom, laužais. Buvo čia ir triukšminga **lietuvių diena** su iškilmingom pamalnom Liurdo grotoje, su tautiniais šokiais.

Kasmet augdamas, vienuolynas gailėjo tuos svečius priimti ir pavaišinti. Virtuvė Chlamskų vadovaujama, triusė su visu būriu šeimininkių, prie stalo patarnavo mergaitės. Geras maistas ir rūpesinga priežiūra visiem skaidrino atostogų nuotaikas.

Per kokį dešimtį metų vienuolynas statė ir statėsi. Jei kas seniau čia buvo, tiesiog nepažintų — tiek daug naujo padaryta.

Praeitais metais įrengtas **baseinas su jūros vandeniu**. Baseinas labai patarnauja visiem vasarotojam. Jūra dažnai yra atšiauri, rūsti, skalaudama šaltas bangas į krantą. Tada visi mirkosi baseine, kuriuo vanduo visada šiltas ir malonus.

Siemet irgi baigtos didelės statybos: **praplėstos gimnazijos patalpos ir pastatyta didelė salė sportui**.

Naujoji šv. Antano gimnazija, pastatyta netoli svečių namų, greitai pasidarė per maža. Trūko jai patalpų mokslo kabinetams, bibliotekai. Gimnazija tame pačiame stiliuje pratęsta, pristatant dar visą eilę kambarių. Šis naujas pastatas jungiasi su sporto sale, kuri eina į vakarus, į baseino pusę.

Sporto salės pavidėtų visi miestai, kur veikia mūsų sporto klubai. Saė pastatyta mo-

derniai, su scena, geru apšvietimu, pritaikyta krepšiniui. Turi dušus, kambarius persirengti.

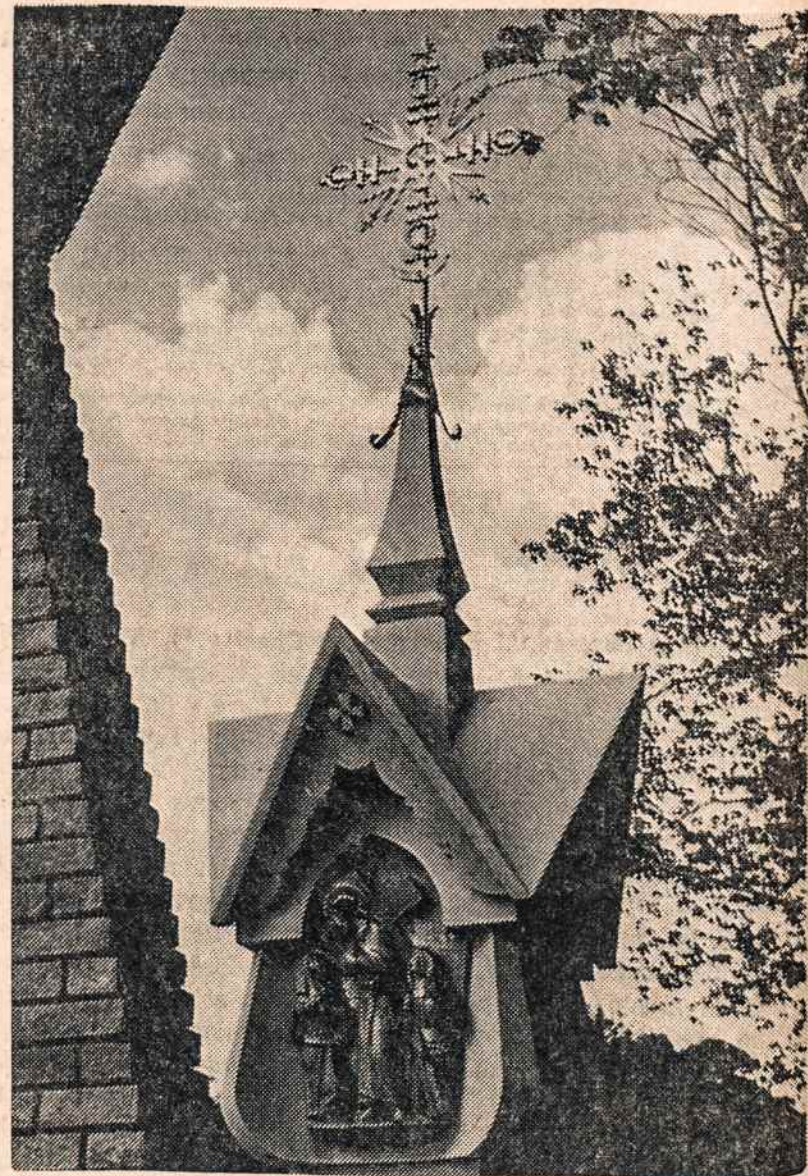
Visa ši naujoji statyba padaryta **Tėv. Jurgio Gailiušo**, provincijolo, rūpesčiu. Jis nesigailėjo nei laiko nei lėšų, kad statyba būtų patogesnė, gražesnė. Salėje sudėtos puikios parketo grindys, nedušančio stiklo langai. Norėdamas salę papuošti, jis užsakė pas dail. **Kazimierą Zoromskį** didelį (10x9 pėdų) šv. Jurgio paveikslą, kuris jau pakabintas viršum scenos.

Vienuolynas turi sutelkęs nemažą lietuvių dailininkų paveikslų, kurie puošia raštinių, bibliotekų, laukiamųjų ir svečių kambarių sienas. Siemet T. J. Gailiušo rūpesčiu vienam gimnazijos erdviam kambaryje padaryta **galerija**, kurią galėjo apžiūrėti kiekvienas svečias.

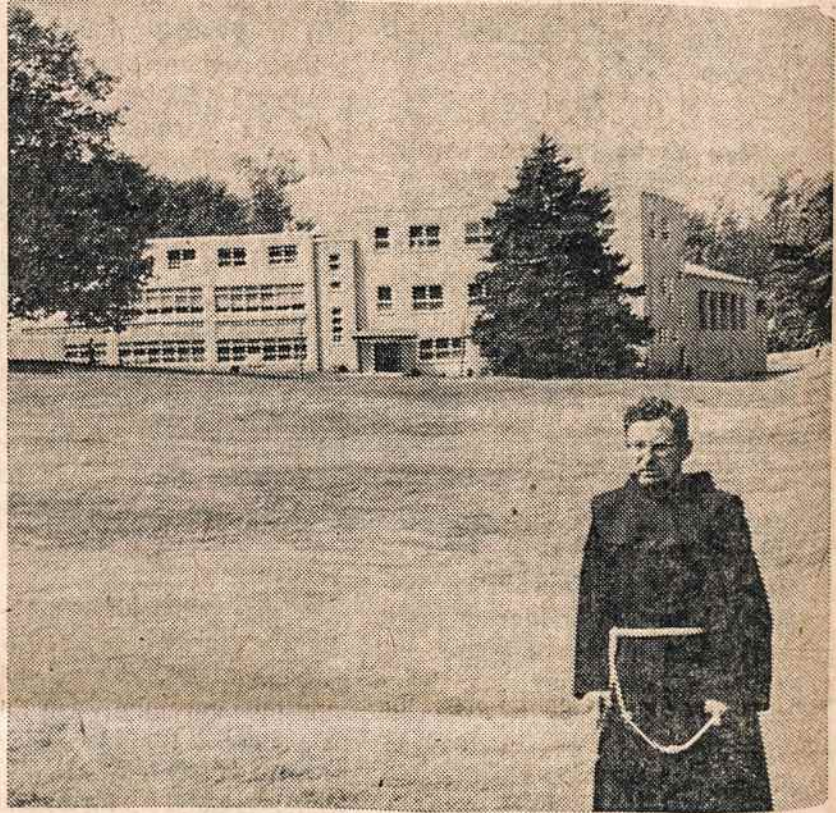
Svečiam nemaža malonumo suteikė ir **astronomijos mokslo**, kuris dabar, satelitų amžiuje, pasidarė toks populiarus. Gimnazija turi visai neblogą teleskopą. Astronomijos mokytojas, **Tėv. Juvenalis Liauba**, ne vieną vakarą savo pamokas prašė naujiem klausytojam — vasarotojam. Buvo tikrai įdomu stebėti Saturno skrybėlę, Jupiterį su savo palydovais. Mėnulis buvo toks didelis, kad, rodos, kabėjo čia pat viršum parko medžių. Galėjai matyti jo vulkanus, jūras ir kalnus. Teleskopu padidinus iki 1000 kartų, mėnulis jau atrodė kaip senelis — susiraukšlėjęs ir išsigandęs, kad jį stebi žmogus.

Visus svečius priėmė ir jais rūpinosi vienuolyno viršininkas **Tėv. Jonas Dyburys**. Jis nuolatine šypsiena ir atlaidumu rado išeitį ir sunkiose situacijose, priglaudė ir nenumatytus, iš anksto neužsiregistravusius svečius. Jis kvietė ir kitą kartą aplankyti šį atostogų kraštą, ramų vienuolyną.

Ir kas čia kartą buvo, kas regėjo vakare apšviestą Liurdą Kryžiaus kelių stotis, matė vakarines procesijas ar jose pats dalyvavo, kas čia pajuto atostoginę ramybę ir poilsį, tas vėl tikrai atvažiuos. (P.J.)

KRYŽIAUS Kelių koplytėlė.

Tėv. JONAS DYBURYS, O. F. M., Kennebunkport pranciškonų vienuolyno viršininkas.

Tėv. JURGIS GALIUSIS, O. F. M., pranciškonų provincijolas.

HARTFORD, CONN.

Naujas tėvų komitetas

Rugsejo 15 lietuvių Amerikos piliečių klube įvyko gausus Hartfordo liuanistinės mokyklos mokinių tėvų susirinkimas. Susirinkimą atidarė tėvų komiteto pirm. Kazys Mikalauskas, pakviesdamas prezidento pirmininku nenuilstamą visuomenininką Antaną Mockų. Sekretoriauti pakviesta Gražina Aleksandravičienė.

Praėsimus apie praėjusius mokslo metus padarė tėvų komiteto pirmininkas ir mokyklos vedėjas. Praeitais mokslo metais tėvų komiteto veikla buvo gana produktinga. Suruošti du pasisekė parengimai: rudens balius, kurio programą išpildė iš Bostono atvykęs rašytojas-poetas Antanas Gustaitis, ir mokinių kaukių balius, kuriame dalyvavo liuanistinės mokyklos mokiniai ir šiaip lietuvių kilmės vaikai. Didelis nuopelnas tenka Hartfordo liuanistinės mokyklos mokinių mamytėms, kurios labai rūpestingai paruošė gražias kaukes. Daug prisidėjo mokytoja Nina Gailiūnienė, paruošusi programą ir gražiai pravedusi varžbas. Darbo daug įdėjo tėvų ko-

mitetas, turėjęs keliolika posėdžių. Iš pajamų atlyginta mokytojams ir dar liko dešimt dolerų. Pusė išlaidų padengta iš mokinių mokslapinių.

Praeitais mokslo metais buvo įvesta muzika ir dainavimas; penktadieniais buvo lietuvių kalbos pamokos paaugiesniems mokiniams. Dėja, penktadienio pamokos nebuvo normalios, nes pamokas mokiniai lankė netvarkingai, ypač po Kalėdų. Ir šeštadieniais buvo mokinių, kurie praleidinėjo pamokas. Tie, kurie namie kalba lietuviškai ir buvo tėvų prižiūrėti, mokėsi gerai ir daug išmoko. Vedėjas prašė prižiūrėti vaikus, kad paruoštų paskirtas pamokas, paklausinėti, koks eileraštis reikia išmokyti, kuris skaitymėlis panagrinėti, kas reikia parašyti ir t.t.

Į naująjį tėvų komitetą išrinkti: inž. B. Dapkus — pirmininkas, A. Virkutis — vicepirmininkas, G. Tījūnelienė — sekretorius, K. Petruškevičius — išdininkas ir E. Sliogerienė — išdininko pavaduotoja.

Sumanymuose labai daug kalbėta apie liuanistinių pamokų perkėlimą iš šeštadienio (dienos metu) į penktadienio vakarą. Nutarta palikti šeštadienį, nes mokiniai iš ryto daug geriau gali dirbti, negu vakare. Ir mokinių atvežimas bei parvežimas nakį nepatogus. Dienos metu kai kurie mokiniai ir autobusu atvažiuoja.

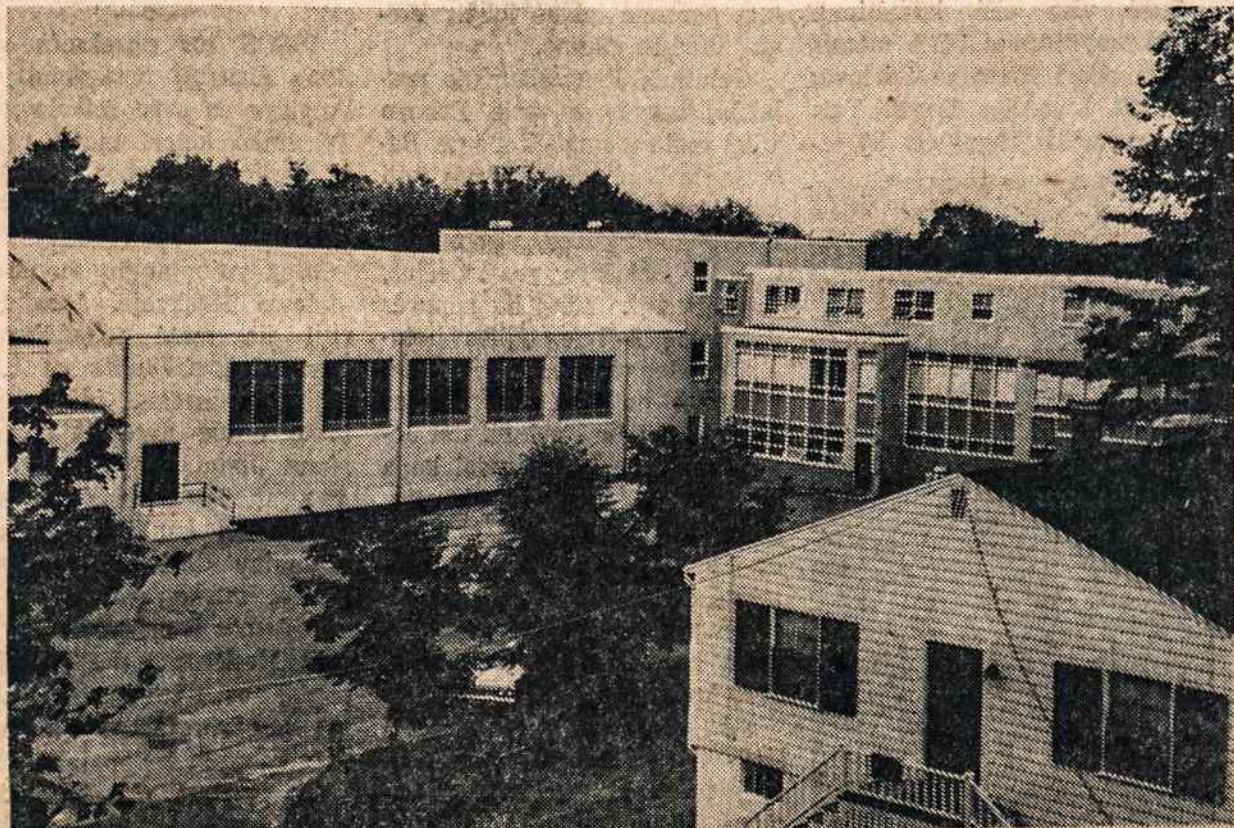
Po susirinkimo buvo užkandis, pasidalinta išpūdziais. Visi skirstėsi pakilioje nuotaikoje, kad ir šiais mokslo metais jų sūnūs ir dukros vėl galės tęsti lietuvių kalbos ir liuanistinių dalykų pamokas.

Susirinkime dalyvavo Hartfordo apylinkės pirmininkas A. Dragunevičius. Apylinkė labai remia liuanistinę mokyklą. Pav., dail. Juozo Pautieniaus padovanotą paveikslą paaukojo liuanistinės mokyklos parengime loterijai. Alg. Dragunevičius yra ir lietuvių radijo valandos direktorius, tai apie mokyklos reikalus mielai skelbia ir kas reikia informuoja.

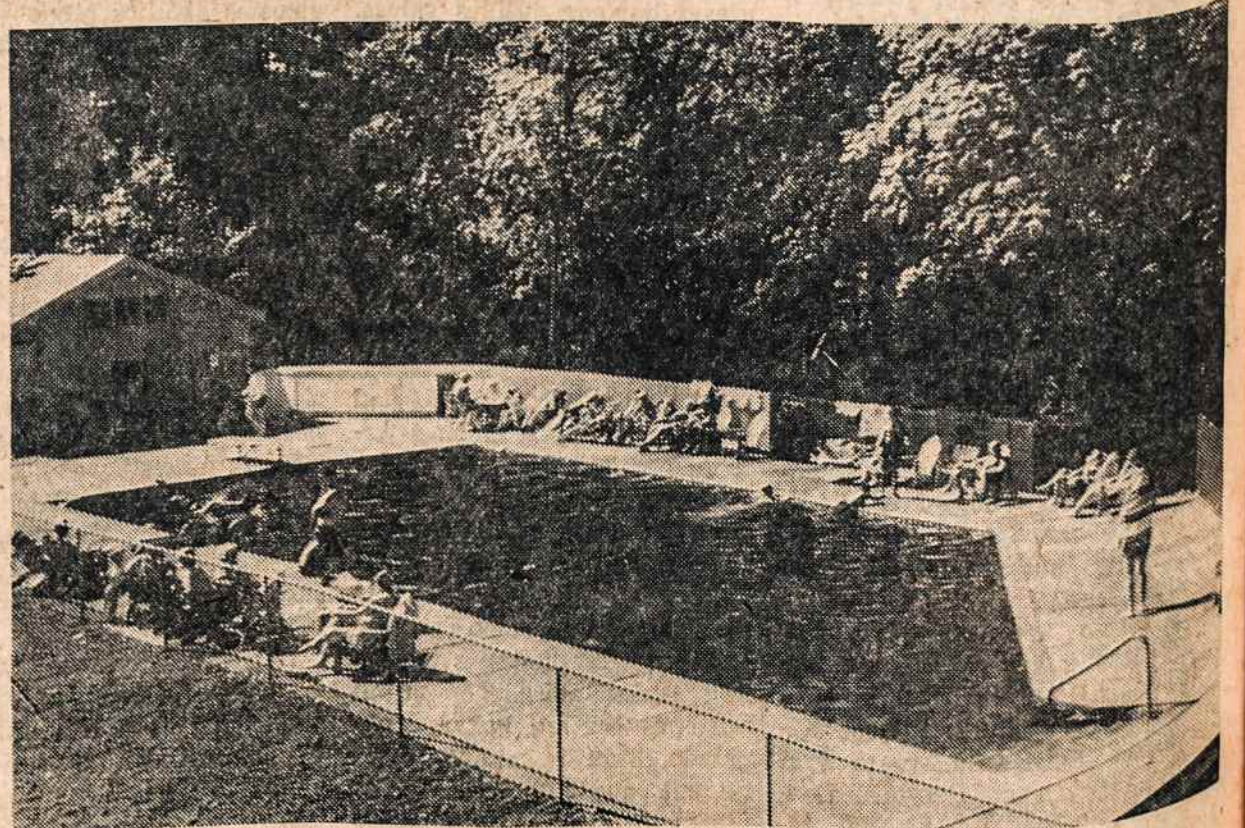
J. Bernotas.

SVEČIAI PIETAUJA.

ŠV. ANTANO GIMNAZIJOS naujieji pastatai, kairėje sporto salė.

PRIE BASEINO.

Lietuvių dienos Toronte

Šio mėnesio pradžioje Torontas buvo pasidarys lietuviškas miestas. Tai skelbė Toronto paštas visam pasauliui, atžymėdamas vokus antspaudo: "Lithuanian World Congress Aug. 30 to Sept. 1. Su tais žodžiais tūkstančiai vokų pateko ir už geležinės sienos. Lietuvoje tai buvo liudijimu, kad laisvame pasaulyje lietuviai nesėdi rankų sudėję.

Toronto darbščios ramos

Torontą visada miela apilankyti dėl jo lietuviškumo ir jaunimo. Tai vienintelė laisvam pasaulyje tokia gausi ir grynai lietuviška kolonija. Jei Chicago ir daugiau turi lietuvių, tai ir labiau yra senstėlėjusi. Torontan daugiausia yra suplaukę pokario jaunimo, kuris dabar ugdo savo mažųjų šeimas. Čia dar pasijunti kaip tikroje Lietuvoje.

Toji torontiška Lietuva antrojo pasaulinio lietuvių kongreso metu buvo sujūdusi kaip niekada. Pripildė posėdžius ir pobūvius, sales ir bažnyčias. Susirinkdavo nuo 1500 iki 2000. Be to, nakvindino, glaudė, priiminėjo ir vaišino svečius iš viso pasaulio: kaimyninių JAV, Europos, Pietų Amerikos, Australijos.

Programai praversti taip pat reikėjo daug trūsio ir talkininkų. Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba, kuriai pastaruoju metu vadovavo dr. J. Sungaila, yra įdėjusi daug darbo ir aukos. Už tai jai priklauso didelė padėka.

Pranešimai ir nutarimai

Kongresas prasidėjo rugpjūčio 30, baigėsi rugsėjo 2. Visos dienos buvo užpildytos ir gal net perpildytos: pranešimų, paskaitų, kalbų ir diskusijų. Norėta daug kas apžvelgti ir daug išsikalbėti.

Viso pasaulio lietuvių gyvenimą apžvelgiant, pranešimus padarė atstovai iš Argentinos (Ig. Pavaiskis), Italijos (prel. V. Balčiūnas), JAV (J. Jasaitis), Kanados (P. Lukoševičius), Urugvajaus (K. Čibiras), Prancūzijos (kun. J. Petrošius), Venesuelos (Z. Domeika), Vokietijos (kun. dr. J. Aviža), N. Zelandijos (Procuta), igaliočiai — Australijos (J. Bačiūnas, JAV), Britanijos (F. Senkus, Kanada).

Paskaitų būta gausiai ir įvairiais klausimais: dr. J. Sungailos (pasaulio lietuvių veikla), prof. J. Puzino (kultūros reikalai), St. Barzduko (bendruomenės organizavimas), V. Adamkevičiaus (jaunimas), J. Jasaičio (finansai), V. Vaitekūno (padėtis Lietuvoje), J. Matulionio (Lietuvos laisvinimas), J. Kardelio (peticijos Jungtinėm Tautom), Paskaitos kėlė daug klausimų ir diskusijų. Posėdžiai nusitęsė iki vėlumos. Kai kas skundėsi mėgėjais kalbėti visur, visais klausimais ir visada.

Nutarimai apėmė peticiją Jungtinėm Tautom, Lietuvos laisvinimo darbo vienodinimą, švietimą, lietuviškos išlaidų priemones, solidarumo mokesčius, bendradarbiavimo su Lietuva klausimą ir k.

Menas tarp pramogų

Seimo metu buvo surengtas literatūros ir muzikos vakaras, spaudės ir dailės parodos, didelis balnas, užbaigiamasis banketas.

Literatūros vakare dalyvavo apie 800 žmonių. Programą išpildė pianistas A. Kuprevičius ir rašytojai Alė Rūta, K. Bradūnas, Vyt. Alantas, K. Grigaitytė.

Spaudos paroda buvo surengta Prisikėlimo parapijos vienoje salėje; daugiausia ja rūpinosi A. Kučlas. Buvo išdėliotos lietuviškos knygos ir žurnalai. Dėmesį traukė Sibiro maldaknygės, išleistos keliomis kalbomis.

Dailės parodoje O'Keefe Centre buvo išstatyti 20 dailininkų paveikslai.

Kingsway klubo jauniak pobūvyje šeštadienio vakare, rugsėjo 1, dalyvavo apie 1200 žmonių.

Katedros skliautuose

Sekmadienį, rugsėjo 2, pamaldos buvo neįprastu popiečio laiku: 1:30 val. Visi jau buvo atsimerdę, tikai 2000 lietuvių dar rinkosi mišiom ir užpildė visą katedrą. Mišias aukojo vysk. V. Brizgys, asistavo tėvai pranciškonai; pamokslą sakė svečias iš Romos prel. V. Balčiūnas.

Pamaldose dalyvavo ir lietuvių gražiai savo žodyje prisiminė Toronto arkivyskupijos augiliaras Ph. Pocook. Jam padėjo prel. J. Balkūnas (JAV).

Giedojo visa bažnyčia, vargonais pritariant kun. B. Jurksai. Pamaldas užbaigiant katedros skliautais nuaidėjo Lietuvos himnas.

Koncertas didžiausioje salėje

Po pamaldų visi tuojau suėjo į didžiulę ir modernią O'Keefe salę, kuri talpina 3000 žmonių. Lietuviai užpildė didesnę pusę — jų buvo apie 1700.

Koncerto pradžioje ilgakas sveikinamasias kalbas pasakė Kanados vyriausybės vardu senatorius John J. Connolly ir Toronto burmistras D. Summerville. Senatorius priminė pavergtą Lietuvą, reišė viltį kil-

nių idėjų ir laisvės pergale ir pasidžiaugė, kad Kanada tarp savo piliečių turi idealius Lietuvos žmones. Kalbėtojam dėkojo ir pradžioje dar savo vardu sveikino Lietuvos atstovas JAV Juozas Kajeckas.

Iš Lietuvos diplomatų seime dar dalyvavo gen. konsulas Kanadoje J. Žmuidzinis ir Urugvajaus Lietuvos atstovybės spaudos attache K. Čibiras. Raštu sveikino diplomatinis šefas S.T. Lozoraitis ir Lietuvos atstovas Vatikane St. Girdvainis. Be to, dalyvavo Vliko pirmininkas A. Trimakas ir Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas.

Koncerto programą buvo ilga ir įvairi. Ją išpildė solistai St. Baras, A. Stempuzienė, L. Sukytė, smuik. Iz. Vasyliūnas, jo sūnus V. Vasyliūnas ir Toronto "Varpo" bei Hamiltono chorai, diriguojami St. Gailevičiaus.

Tuojuo po koncerto Prisikėlimo parapijoje buvo užbaigiamasis banketas. Visa salė buvo kupina — per 600.

Paveržė valdžią

Pirmajame seime New York'e prieš penkerius metus aktyviausi pasirodė Kanados atstovai, tai ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba buvo išrinkta Toronte. Pradžioje pirmininkavo Jonas Matulionis, paskui dr. Jonas Sungaila.

(nukelta į 6 psl.)

WORCESTER, MASS. rugsėjo 15 pagerbtas prel. K. Vasy (v.). Kairėj adv. Antanas Mileris, vysk. Bernard J. Flanagan, dešinėje vysk. Vincentas Brizgys. Nuotr. E. Meilau.

PREL. KONSTANTINO VASIO PAGERBTUVĖS

Worcester, Mass. — Sekmadienį, rugsėjo 15, Worcesterio lietuvių visuomenė minėjo ilgamečio Aušros Vartų klebono ir uolaus Amerikos lietuvių veikėjo prel. K. Vasio aukštinį kunigystės jubiliejų ir 75 metų amžiaus sukaktį.

Iš ryto 11 val. jubiliasas buvo nulydėtas į bažnyčią vysk. V. Brizgio ir būrio kunigų. Mišiom, kurias aukojo jubiliasas, asistavo kunigai — M. Tamulevičius, A. Volungis ir A. Jan-

kauskas. Visi yra kilę iš Aušros Vartų parapijos.

Savo pamokslė vysk. V. Brizgys priminė prel. K. Vasio apaštališką bei lietuvišką darbą ir ragino šeimose daugiau ugdyti kunigo pašaukimui vaikus, nes kunigų visur trūksta — ir misijom kituose kraštuose ir savo parapijom.

Vakare parapijos salėje surengtam pobūvyje dalyvavo ir Worcesterio vysk. Bernard Flanagan, vysk. V. Brizgys,

prelatai — J. Balkūnas, Pr. Juras, J. Končius, Pr. Virmauskis; marijonų, jėzuitų ir pranciškonų atstovai, apylinkės parapijų klebonai, daug kunigų ir pasauliečių. Pobūviui vadovavo Aušros Vartų parapijos administratorius kun. M. Tamulevičius.

Salės scenoje buvo atidengtas prel. K. Vasio portretas, pieštas Vytauto Matijošaičio — Mattaus. Tai buvo didelė staigmena susirinkusiems ir pačiam jubiliatui. Jubiliatą sveikino vysk. B. Flanagan, miesto burmistras, kongresmanas H. Donohue ir Kunigų Vienybės vardu prel. Pr. Juras. Kiek ilgesnį žodį tarė prel. J. Balkūnas, pabrėždamas kunigo reikšmę Amerikos lietuvių gyvenime ir parapijų vaidmenį. Parapija esanti geriausiai organizuotas lietuvių bendruomenės vietas; parapijom turėtų būti pripažintos bendruomenės apylinkių teisės.

Meninę programą atliko vargonininko Burdulio vadovaujamas parapijos choras ir solistė N. Miliauskaitė-Miller.

Jubiliasas nuoširdžiai dėkojo visiem prisidėjusiems prie jo pagerbimo. Didelė parapijos salė buvo pilnutėlė. Pr.

Viena tokia diena...

(atkelta iš 3 psl.)

fo pirm. prel. J. Končius ir k. Suvažiavimas išklauė trijų pranešimų: dr. P. Grigaičio (Tarp-tautinė padėtis ir mūsų akcija), E. Bartkaus (Alto ateities veikla), dr. T. Remeikio (Alto informacija). Išsamiai Alto veiklą apibūdino pirm. L. Šimutis.

Kitiem metam į valdybą išrinkti: E. Bartkus, T. Blinštrubas, P. Dargis, dr. K. Drangelis, dr. P. Grigaitis, dr. T. Remeikis, inž. A. Rudis, dr. V. Šimaitis, L. Šimutis, M. Vaidyla, J. Talalas, Pareigomis patys pasiskirsto. Vietoje mirusio Alto nario K. Jurgeliūno išrinktas J. Liakys iš Bostono.

Priimta keletas rezoliucijų, sudarytos įvairiam darbui komisijos, pasveikintas prez. J. F. Kennedy ir valstybės sekretorius Dean Rusk. Jiem išdėstytas Lietuvos reikalas.

Taigi "Alto suvažiavimas ėjo sklandžiai — rašo Naujienos — Geresnėje atmosferoje gal pasiseks tuos klausimus kaip nors išspręsti". Manome, kad pasiseks, kai prie tos geresnės atmosferos "be pikto" prisidės ir Naujienų redaktorius.

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS
JUVELYRAS

Aukštas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:

Glenmore 5-7281

KIEK AMERIKOS LIKS BALTOS?

Los Angeles, Calif. — Rugsėjo 14 lietuvių namų vadovybė surengė rašytojos Alės Rūtos ir svečio iš Urugvajaus Lietuvos atstovybės spaudos attache Kazimiero Čibiro pranešimus lietuvių visuomenei.

K. Čibiras, turįs gausias pažintis tarp Pietų Amerikos politinio gyvenimo vairuotojų ir spaudos žmonių, nupiešė gan pesimistinį politinės padėties vaizdą Pietų Amerikos valstybėse.

— Pietų Amerikoje šaltasis karas tampa karštu, — kalbėjo p. Čibiras. — Gerai ginkluotos apmokytų teroristų gaujos iš Kubos masiškai infiltruojamos į Pietų Ameriką. Vienos jų veikia, kitos budi parengties stovyje. Ir lietuviai komunistai gerai organizuoti. Jų me lo propagandą turi atremti negausūs sąmoningų lietuvių būreliai.

Kalbėdamas apie ateities perspektyvas, p. Čibiras pareiškė:

— Yra pavojus, kad Šiaurės Amerika gali likti tik sala raudonojoje jūroje. Dabartinė J. A.V. politika Pietų Amerikoje pasitranauja komunizmo stiprėjimui. Tuo viešą pasitenkinimą reiškia ir lietuvių komunistų spauda. Iki šiol teikta anti-

komunistinėm organizacijom parama iš JAV nuo š. m. liepos mėn. sustabdyta. Komunistų ūpas labai pakilęs.

Tačiau, Lietuvos partizanų pavyzdžiu, mes liksime savo pozicijose, nežiūrint kokia padėtis bebūtų — ryžtingai pareišė svečias.

Rašytoja Alė Rūta padarė pranešimą iš Alto posėdžio Chicagoje ir Pasaulio Lietuvių Seimo Toronte. Pirmininkavusio A. Dabšio žodžiais, tokio pilno, vaizdaus ir sąžiningai paruošto pranešimo losangeliečiai dar nebuvo girdėję. Jos mintys vertos rimto visuomenės dėmesio. Bendruomenė yra pagrindinė visus lietuvius jungianti jėga, turinti daug nuoširdžių bei veiklių vadų ir veikiškų: kovoti už Lietuvos laisvę ir patiems nepažūti svietimoje masėje.

— Ką darome, viską darykime su meile Lietuvai, su meile lietuvių, įdomų pranešimą baigė prelegentė.

Diskusijose ir paklausimuose dalyvavo: Andrius, Medziukas, dr. Jusionis, dr. Devenis, Devenienė, dr. Milašius, Kazlauskas, dr. Raulinaitis, Motiejūnas, Gustas, Balvočius ir kt.

KALIFORNIJOS lietuvių dienoje iš k. i d. Bernardas Brazdžionis, sol. J. Vaznelis, K. Čibiras, svečias iš Urugvajaus, sol. Z. Kalvaitienė, komp. B. Budriūnas, A. Skirius. Nuotr. L. Kancausko.

Kalifornijos lietuvių diena

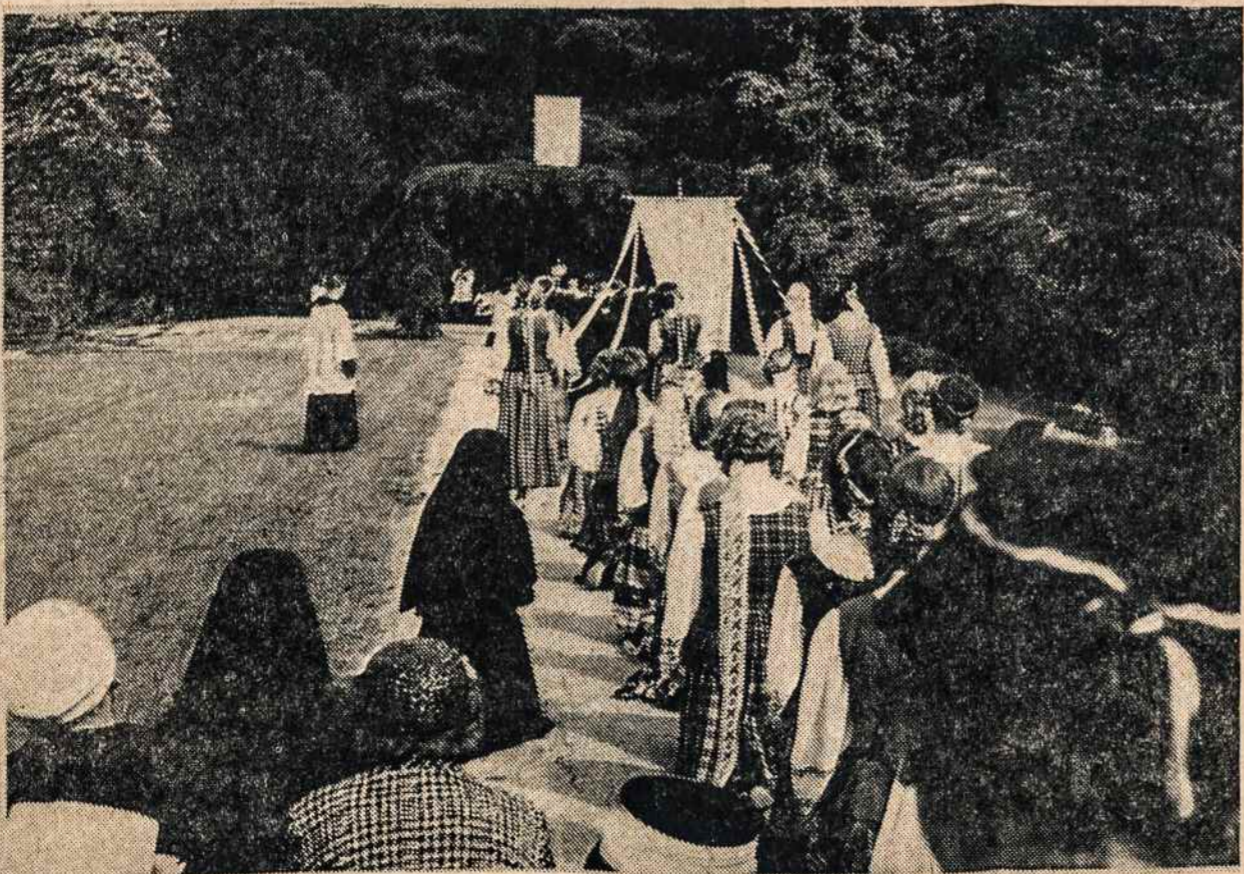
Lietuvių diena rugsėjo 8 praejo lietuviško solidarumo ženkle. Šventę organizavo LB Los Angeles apylinkės valdyba. Iškilmės pradėtos viešnios iš Kanados dail. A. Tamošaitienės meno parodos atidarymu. Pradinį žodį tarė Lietuvių Dienų redaktorius poetas Bern. Brazdžionis, apžvelgdamas dailininkės nueitą meninį kelią bei ieškodamas vietos dailininkės kūrybai meno pasaulio visuom-

je. Trumpu žodžiu meno gerbėjams padėjo pati dailininkė. Susidomėjimas paroda buvo didelis. Parodoje buvo išstatyta 20 gausių darbų, 5 aliejaus, 8 kilimai, 2 tautiniai drabužiai ir keletas priejuosčių. Dalis paveikslų išpirkta, gauta užsakymų kilimams ir tautiniams rūbams. Vėliau paroda buvo perkelta į Lietuvių namus.

Sventės programą pradėjo ir pravedė LB apylinkės valdybos pirm. Antanas Skirius. Sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos konsulas dr. J. J. Bielskis ir svečias iš Urugvajaus Kazimieras Čibiras-Prerax.

Meninę programą pravedė L. Zilevičiūtė. Svečias solistas iš Chicago Jonas Vaznelis, solistė Zina Kalvaitienė susilaukė didelio auditorijos dėmesio ir plojimų. Stipriai nuskambėjo poeto Br. Brazdžionio kūrybinis žodis. Jaunimas vadovaujamas O. Razutienės, pašoko septynis tautinius šokius.

Pertraukos metu gausią auditoriją sveikino vienas iš įtakingiausių Kalifornijos respublikonų vadų — Phil Bardos, pareiškdamas viltį, kad Lietuvos laisvės reikalui įneštos Kongresan rezoliucijos gaus eiga ir bus priimtos. K.

PROCESIJA prie Aušros Vartų stoties šiluvos Marijos šventėje rugsėjo 8 Marianapolyje, Thompson, Conn. Nuotr. A. P. Mitkaus

IŠ VISUR

— Kun. dr. J. Bulaitis, baiges Vatikano popiežiškoji akademijoj diplomatinę teisę, išvyko Korėjon dirbti apaštališkoje delegatūroje.

— Prel. V. Mincevičius paskirtas vadovauti Vatikano paviljonui 1964 metų pasaulinėje parodoje New Yorke.

— Genovaitis Vasiliauskienės, solistės viešnios iš Australijos, koncertai bus rugsėjo 28 Clevelande ir spalio 12 Roteryje.

— Waterbury, Conn. Steponui Geonitui sukanka 70 metų. Jis yra didelis tremtinių draugas, padėjęs daug kam po antrojo karo atvykus į Waterbury. Sukaktuvininkui pagerbti rugsėjo 28 lietuvių klube (103 Green St.) bus šeimyniškas pobūvis.

— Angelė Rugieniūtė, dukterė Iz. Rugieniaus, buvusio Balgo igaliočinio Vokietijoje, baigė Miuncheno universitete medicinos mokslus daktaro laipsniu.

— Juozas Sakelis, savanoris kūrėjas, mirė Vokietijoje rugpjūčio 29, palaidotas Kaiserlauterno kapinėse rugsėjo 2. Velionis buvo kilęs iš Liepojos, Latvijos; gimęs 1902 m. Lietuvos kariuomenėje tarnavo iki pirmos bolševikų invazijos; buvo viršila.

— Inž. E. Kiršas, 72 metų, mirė Adelaidėje, V. Australijoje. Buvo kilęs iš Estijos, voikiškos kilmės, bet nuolat gyveno Lietuvoje ir buvo sulietuviškęs. Akmenėje turėjo kalkių degyklą ir spirito vauyklą.

— Dr. Vytautas Vardys, Wisconsin'o universiteto Milwaukee profesorius, nuo mokslo metų pradžios skaito specialią kursą pirmokam (freshmen). Aiškinamas JAV vidaus ir užsienio politikos problemas. Paskaitos bus transliuojamos televizijoje.

— Kun. Petras Činikas, MIC, paskirtas marijonų seminarijos Hinsdale vyresniuoju.

— Kun. dr. Vyt. Bagdonavičius yra išvertęs anglų konvertito kardinolo Newmano atsiminimus. Ieško lėšų jiem išleisti sekančiais metais, kada sueina 100 metų, kai toji nuostabi knyga buvo parašyta.

— Popiečio Diagnozė, Anotolijaus Kairio trijų scenos atidengimų vieno šeštadienio žaismas, pirmą sykį statoma Chicago jaunimo namų scenoje spalio 12 ir 13. Scenovaizdis dailininko Vytauto O. Virkuro. Vaidina Elena Blandytė, Birutė Briedienė, Julija Cijūnelienė, Algimantas Dikinis, Edvardas Radvila ir Juozas Raudonis.

Naujoviškesnės formos dramaturginis kūrinys susilauks atitinkamos sceninės interpretacijos. Veikalo tematika yra aktuali, bet pats "žaismas" žada būti žiūrovui patrauklus ir intriguojantis.

Naujausios knygos —

MARIUS KATILISKIS

ŠVENTADIENIS
UŽ MIESTO

Rinktinės novelės iš visos autoriaus kūrybos. Dail. A. Kurausko iliustracijos ir knygos apipavidalinimas. Liukusinis išleidimas, kieti apdarai, 355 psl., \$5.00.

SALLY SALMINEN
KATRYNA

Išgarsėjęs švedės romanas iš Baltijos žvejų gyvenimo. Du tomai vienoje knygoje, 565 p., kieti apdarai, \$5.00. Abi knygos išleido čikagiškoji TERRA. Užsisakykite jas abi ar bet kurią iš jų, kartu pridedami ir čekį — knygos bus jums tuojau pristūtos paštu.

TERRA

3237 West 63rd Street
Chicago 29, Ill.

O KO KO?

Apie skanėstus ir dangus

A. Bimba, maskvinės "Laisvės" (rugsėjo 20) redaktorius, tasai bolševizmo šmotas (mat, jis kitus vadina fašizmo šmotais), rašo, kad vra "geriausia ir skaniausia amerikinė duonutė". Nė kiek neabejojame, nes kitaip jis tuojau kurtų į Sovietų Rusiją, kurią liaupsina susiriesdamas. Be to, jis turi baimės, kad dangui nebėliks vietos, jei ten pateks visi bolševiku nukankinti ir kankinamieji. Baimė, žinoma, be pagrindo, nes tokios vietos kaip dangus, bolševiku manymu, visai nėra. Yra "sovietinis dangus", bet jame, matyti, duonutė kartesnė, jeigu A. Bimba į tą dangų nesistengia nukakti ir nebeįžiūti Sarmata, drauge Bimba, taip elgtis!

"Patriotai" ...

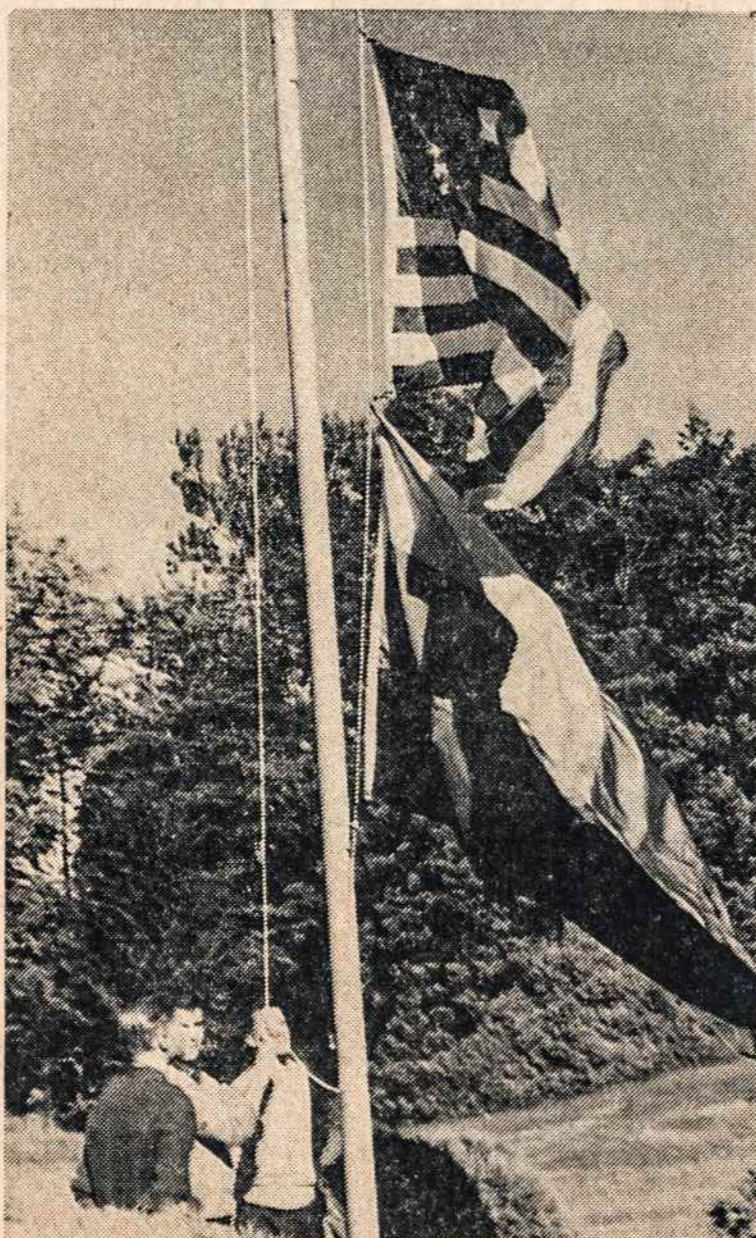
V. J. Stankus iš Miami Springs, Floridos, rašo bolševikiniam žlamtlypyje "Tėvynės balse" (Nr. 69, rugpjūčio mėn): "Kartą viename klubo susirinkime jie (naujieji ateiviai), sumanė kad estradoje šalia amerikoniškos vėliavos reikia pastatyti ir 'lietuvišką vėliavą'. Mūsų veiklusis Charles Tamošiūnas pasiprašė balso ir pareiškė, kad mes esame Amerikos piliečiai ir prieš teisėją priekėme tikrai vienai žvaigždėtai vėliavai... O kai dėl tos fašistinės vėliavos, tai ją geriau išmesti į šašlavyną... Kilo didžiausias lermas... Tada Charles Tamošiūnas pasikėles išėjo lauk. Tą patį padarė ir kiti progresyvūs lietuviai..."

Prieš kokius penkerius ar šešerius metus mes suorganizavome savo klubą. Pavadino-me "Lietuvių Socialis Klubas". Klubo salėje turime visokių knygų ir laikraščių iš Tarybų Lietuvos... Visi klubo nariai šaunūs Tarybų Lietuvos patriotai".

Taip rašo V. J. Stankus, tik nepasako, kaip gi yra su priesaika žvaigždėtajai vėliavai, jei visi yra sovietiniai patriotai... Ar į šašlavyną jie meta vėliavą su kūju? ...

Vienybės priešlybcs ...

Vienybėje (rugsėjo 20) Vyt. Širvydas nudėjavo, kad Darbininke "visai praleista tylemis" kun. Masaičio sukaktis ir kun. Paulionio mirtis, kadangi "redaktorius neturi laiko, nes rašo apie caro Ivano Baisiojo piršlybą". Deja, prasižiūrėjo ne Darbininko redaktorius, bet akvliu's Vyt. Širvydas, kuris turi pakankamai laiko kitkiom "piršlybom"... Yra kun. V. Masaičius (ne Masaitis) ir buvo taip pat rašyta apie kun. Kaz. Paulionio mirtį (Darb. birž. 14 rugp. 20). Nesistebime, kad Vienybei ir Vyt. Širvydai parūpo įspirsti ir kunigam, kai Girnakis lepterėjo apie kunigų "turtus, politikavimą, netikinčiųjų persekiojimą" (Vienybė rugp. 16). Reikėjo nalietai oie-na bent kiau ru samčiu graibstyti.

PAKELIAMOS vėliavos moksleivių ateitininkų stovykloje Kennebunkport, Me. Visos nuotraukos P. Ažuolo.

NAUJI FILMAI

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

NESEKMINGAS ARTISTĖS KELIAS

Aistringos ir tragiškos meilės santykiai tarp vyresnio amžiaus moterų ir jaunesnių vyrų, nors amžiaus metai paprastai ir nenusakomi, atrodo, yra tapusi gana mėgstama tema Hollywoodo filmų pramonėje.

Prieš 13 metų Billy Wilder gabiai surežisuotame filme "Sunset Boulevard" patiekė jau vystančios filmo žvaigždės Gloria Swanson susidomėjimą jaunų vyrų ne vien tik kaip jos agentu, bet ir vienatvės prablaškytoju.

Kiek vėliau filmu eilėje tokios išsirusios gražuolės kaip Deborah Kerr ("Tea and Sympathy"), Vivien Leigh ("The Roman Spring of Mrs. Stone"), Lola Albright ("A Cold Wind in August"), Melina Mercouri ("Phaedra"), primenant vos keleta pavyzdžių, panašiai susipainiodavo nevastovios meilės siūlais su energingais, daug šviežesniais jaunuoliais. Be abejonės, visuose atvejuose tai pasibaigdavo ne linksmai nei laimingai.

Tokią besilaškančių ir gyvenimo apviltų moterų seriją parodo Joanne Woodward, atlikdama pagrindinį vaidmenį filme "The Stranger". Šio filmo tekstą paruošė Meade Roberts, pasinaudodamas William Inge vaidinimu "A Loss of Roses". Nors šis veikalas 1959 m. New Yorke buvo suvaidintas vos 25 kartus ir laikomas didžiū nepasisekimu, režisorius Franklin Schaffner vis dėlto ryžosi jį

pristatyti naujoje formoje ek-rano mėgėjams.

Nesudėtingame turinyje stebime skundžią pravažiuojančią teatralų grupę atvykstant į nedidelį Kansas miestelį. Po įvairių profesinių nepasisekimų Hollywoode, vystanti praeities grožio karalienė Lila pastebi, kad yra atvykusi į savo gimtinę, kur praleido malonias vaikystės dienas. Netrukus atnaujiina santykius su anų laikų pažįstama, dabar jau našle Claire Trevor. Trupės vadovui, o taip pat ir jos meilužiui dingus, Lila apsistoja pas savo seną pažįstamą. Savo jaunatvės dienose Lila nekarta buvo saugojusi našlės sūnelį, kurs dabar jau 17 m. amžiaus jaunuolis. Jis netrukus išmyli į naująją gyventoją, dėl jos palikdamas net savo bendraamžę mokyklos draugę. Lila nesiviešina jaunuolio meilės pareškimam, gal net ji padrasina. Visą padėti sumaišo grįžęs brutalus trupės vadovas. Nors ir prieš savo norą, Lila priima vienintelį jai siūlomą darbą — pralinksminti geriančius vyrus, atliekant keletą kabaretiniu numerių. Jaunuolis sužino Lilos naują darbovietę ir, stebint ją scenoje, trumpas romansas visai subyra.

Menkas teatralinis veikalas nedaug ką stipresnis teišėjo ir filmo pavidale. Tikrai puiki Joanne Woodward vaidyba Lilos vaidmeny vis dėlto nepašiekė filmo vertės išskelti. Šalutinėse rolėse jai talkininkauja

MAS vasaros stovykla

Rytinio pakraščio moksleivių ateitininkų vasaros stovykla ir šiemet įvyko Kennebunkport, Maine, Tėvų pranciškonų globoje, rugpjūčio 10 iki 24. Vadovybę sudarė A. Vainius Sr., A. Vainius Jr. —komendantas, I. Sandanavičiūtė-mergaičių vadovė, K. Girmius-berniukų vadovas, J. Gailiūšytė-meno vadovė, M. Gailiūšytė-dainų mokytoja, ir L. Baškauskas - sporto vadovas. Dienos bėgo greitai besiklausant paskaitų, besportuojant, maudantis ir dainuojant.

Labai naudingas ir įdomias paskaitas ateitininkišką jaunimą liečiančias reikalais siaitė: prof. A. Salys, kun. T. Bernardinas Grauslys, Giriūnienė, prof. A. Klimas ir dr. B. Radzivanas. Laužas taip pat liepsnojo. Partizantų vakaro metu buvo prisiminti žuvę už Lietuvos laisvę. Atiduodant skolą literatūrai, buvo suruoštas Jakšto Dambrausko minėjimas. Išmokta daug naujų lietuviškų dainų. Kojas pamiklinti buvo progos ne tik šokiuose, bet ir sporte — žaidžiant tinklini, lenktyniaujant, šokant į aukštį ir kt.

Dvasinio susikaupimo dieną pravedė Tėv. J. Bacevičius. Buvo aplankytos ir įdomesnės netoli esančios vietovės. Greit prabėgo dvi savaitės, pilnos įspūdžių, naujų pažinčių ir ateitininkiškos nuotaikos. Prieš atsisveikinant buvo išdalintos dovanėlės, laimėjusiems skaitymo, rašymo ir sporto varžybas. Visi nenoriai skirstėsi namo, linkėdami kitą vasarą vėl susitikti. **Danutė Muraškaitė**

Claire Trevor, kaip draugiška našlė, Richard Beymer, kaip jos nenusistojęs sūnus, bei Robert Webber grubaus trupės vedėjo rolėje. Filmo pradžioje keliose scenose trumpai pasirodo ir čigonė Rose Lee, praeities dienų kabaretų karalienė.

Tiek filmo pavadinimas, tiek reklaminiai skelbimai daugelį smalsuolių gali nuvilti — kabaretinio šokio išpildymas užima vos keletą minučių. Viso veiksmo eiga yra sukoncentruota užkulisuose ir pagrindinės veikėjos pergyvenimuose. Čia kaip tik ir glūdi morališkas: **nenpririntinos idėjos ir situacijos.** Tad tikrai naiviai skamba neatsakinga propaganda, raginanti visas paaugles mergaites pamatyti šį filmą, kad, girdi, tuo išmoks aosisaugoti gudrių apgaviku, išlaikyti savo jaunystę ir grožį. Yra ir daugiau būdų sužinoti, kad ugnis nusvilina, tad nebūtina načiam ikišti rarką į liepsnas. Šis filmas ne tik paauglėms mergaitėms, bet dalimi netinkamas net ir suaugusiems.

Lietuvių dienos ...

(atkelta iš 5 psl.)

Daug pasidarbavę, gerai pravedę seimą ir vaisingai priėmę svečius, buvo ryžęsi ir toliau palikti valdžioje. Toronto atstovai į valdybą buvo įstatyti 4 buvę valdybos nariai — dr. J. Sungaila, J. Matulionis, E. Čuplinskas, J. Krališkuskas, ir nauji: A. Kuola, K. Mėnglickas, A. Banelis ir P. Bastys. Tačiau JAV atstovai jau buvo su savo naujais planais atvykę ir daugiau užkulisuose pasidarbavo tautininkai. Balsuojant už Torontą pasisakė 26 atstovai, už Clevelandą — 38. Į naująją valdybą buvo išrinkti: V. Kamantas (60), St. Barzdukas (57), A. Mikulskis (53), A. Nasvčis (47) ir J. Bačiūnas (43). Kaip naujausios žinios skelbia, pirminku išrinktas J. Bačiūnas, nors balsų gavo mažiau už kitus.

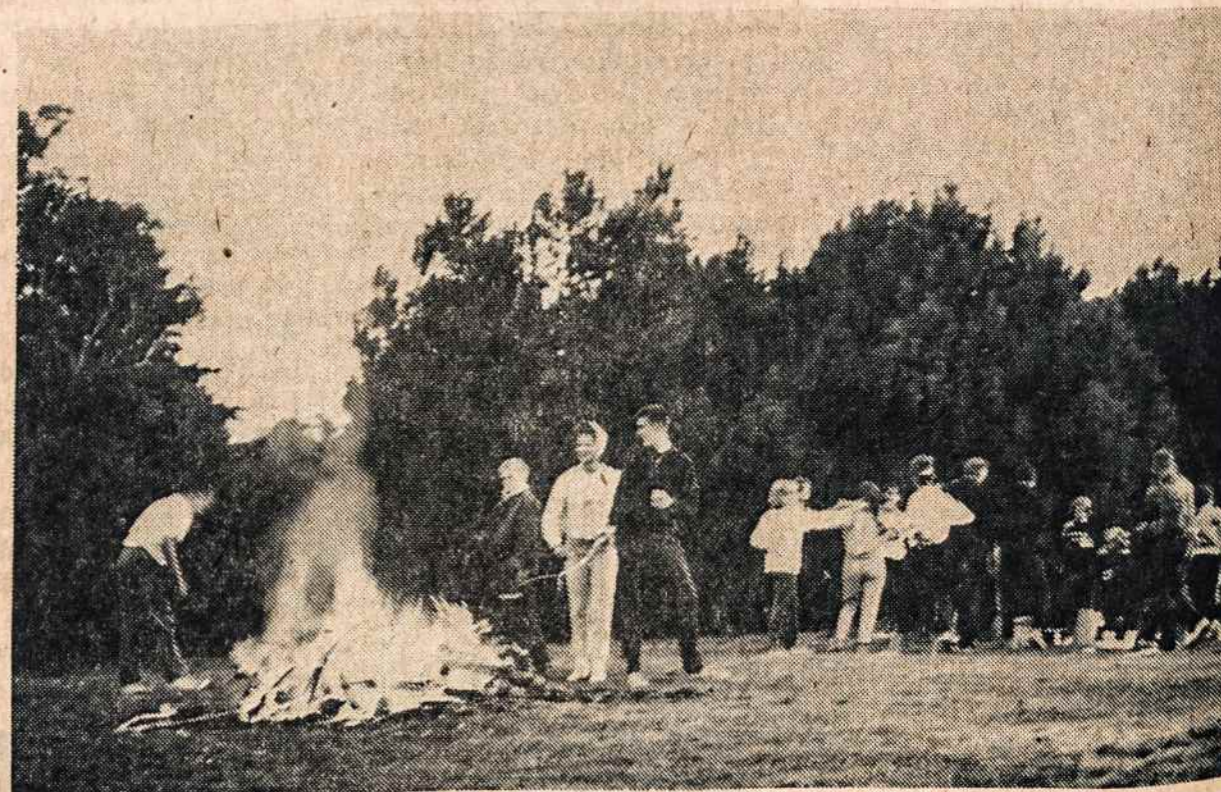
Seimas praėjo. Torontui liko gausių įspūdžių, bet ir tuščia vieta už išlietą prakaitą — valdžia nusikėlė į Clevelandą. **SS**

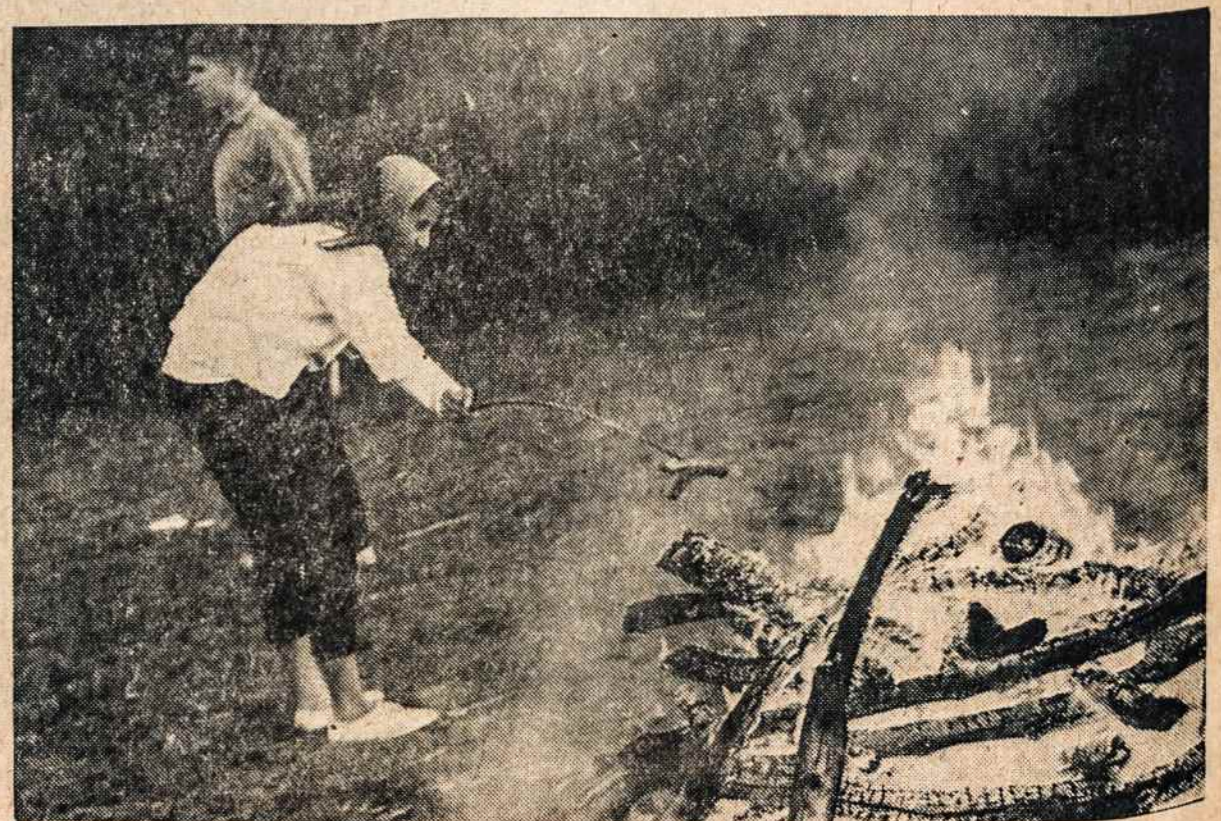
STOVYKLAUTOJAI

SV. BERNADETOS statula Ljurdto grotoje.

KURIAMAS laužas.

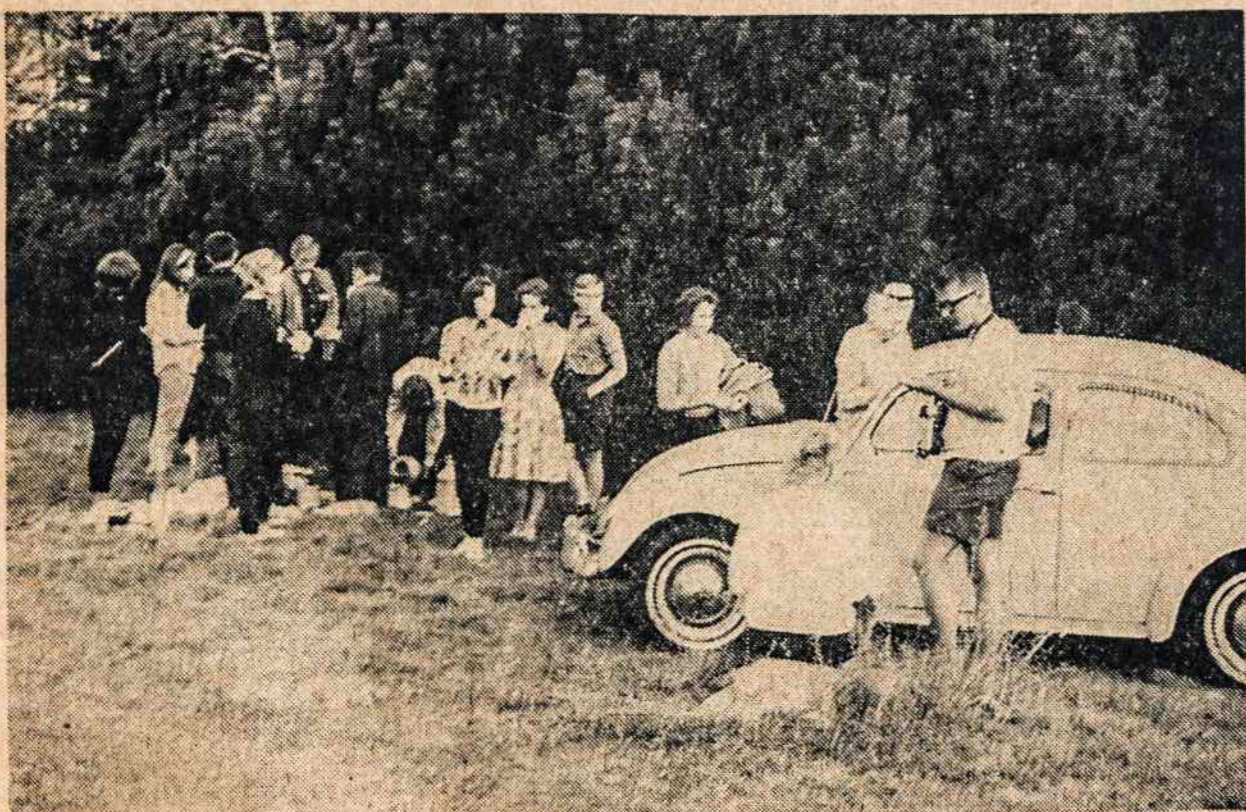
PRIE LAUZO kepa dešrelė.

NAUJA SAS VALDYBA

Ateitininkų studentų vasaros stovykloje Pennsylvanijoje (Lake Ariel) rugpjūčio 24 rugsėjo 8 įvykusiame metiniame suvažiavime išrinkta nauja sąjungos valdyba, kuri šiemet bus Urbanoje. Valdyba jau pasiskirstė pareigomis: Jonas Boguta (404 E. Daniel, Champaign, Ill), sekretorės — Laima Poškočkaitė ir Austė Paliokaitė, išd. Jonas Soliūnas, nariai — Dalia Kolbaitė, Janina Kanaukaitė, Algis Norvilas. Spaudos ir informacijos reikalais rūpinasi Zita Acalinaitė (6555 So. Wash-ternaw Ave., Chicago 29, Ill.). Užsienio skyriaus vedėju išrinktas Algis Šaulys (420 12 Ave., Paterson, N.J.), padėjėjas — Vladas Mėlynis. Dvasios vadas bus paskirtas susitarus su Ateitininkų Federacijos vyriausioju dvasios vadu prof. kun. St. Yla.

— Ateities didingam koncerte spalio 20 New Yorke, Commodore viešbutyje, laukiama ateitininkų iš viso rytinio pakraščio ir tolimesnių vietovių.

— Kristus Karaliaus šventei ir minėjimui spalio 27 jau ruošiasi visi ateitininkų vienetai.

RENGIASI kelionėi.

TIK VIENAS DOLERIS

Kas prisiųs 1 dol. su nauju adresu, gaus DARBININKĄ susipažinti iki šių metų pabaigos. Kas prisiųs 5 dol., gaus vieneriemetam.

Kviečiame pasinaudoti metų pabaigos papiginimu ir užsakyti DARBININKĄ sau arba artimiesiems. Paraginkite draugus bei pažįstamus arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiems, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti. Prašome pasinaudoti užsakymam šia atkarpa.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y.

Prašau siųsti laikraštį adresu:

Vardas ir pavardė

Adresas

Užsakė

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Ilgą grojimo ploktelė —

MYLĖSI LIETUVĄ IŠ TOLO

Il-sios Dainų Šventės rinktinė
High Fidelity — \$4.00 Stereo — 5.00

Galima išsigyti:

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE

910 Willoughby Ave., Brooklyn N. Y. 11221

Užsakymai iš kitų vietovių priimami adresu:

K. KASAKAITIS

4719 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms programoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, konjakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - SEIMOS - VAIKŲ

įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacinth 7-4677

VAISTAI ! UZJŪR!

Siunčiame naujausius vaistus, skiepus, dantų chirurgijos ir kitus medicinos reikmenis į Lietuvą, Lenkiją ir Rusijos okupuotas kitas Europos kraštus. Muitas apmokamas. Vaistai ir kiti mediciniški reikmenys siunčiami iš JAV, Vakarų Vokietijos, Prancūzijos, Anglijos. Siunčiame ir oro paštu. Rašyti adresu:

V. G. SKRINSKA
96 "G" Street,
South Boston 27, Mass.

BALFO VAJUS CHICAGOJE

Chicagos lietuvių organizacijų atstovai, atsiliepdami į Balfos vajuos 1963 vykdomojo Komiteto kvietimą, susirinkę Tautos šventėje, rugsėjo 8, V. Šimkaus sodyboje ir išklaušę Balfos vajuos vykdomojo komiteto pranešimo ir Lietuvos konsulo dr. P. Daužvardžio, ALTo pirm. L. Simučio, dr. J. Jerome, Noros Gugienės, dr. J. Balio bei atskirų organizacijų atstovų kalbų, vienbalsiai priėmė šią deklaraciją:

Chicagos apskrities Balfos organizuojamam labdarybės vajuui 1963 lapkričio mėnesyje vienbalsiai pritariame. Norime, kad kiekviena lietuvių organizacija ar lietuviškas vienetas nuosirdžiai ir besąlyginiai prisidėtų. Labdarybė nėra tik Balfos reikalas. Mes visi ją savotiškai savinamės, nes visų yra pareiga ir net privilegija gelbėti vargstančių lietuvių.

Todėl Balfos sumanytą labdarybės vaju laikome visos Chicagos ir apylinkės lietuvių labdarybės vajuimi ir skelbiame lapkričio mėnesį lietuviškos labdarybės mėnesiu Chicagoje.

Raginame visus lietuvius lapkričio mėnesį ne tik aukoti, bet ir aukotis: organizuoti vaju rinkėjus, patiemis jungtis į jų eiles, aktyviai dalyvauti vajuje. Toliau gyvenančius lietuvius, tačiau įeinančius į Chicagos plotą, kviečiame patiemis siųsti savo duoklę labdarybei, nes galimas daiktas, kad nušaliau gyvenančių gali mūsų rinkėjas ir nepasiekti.

Raginame asmenines aukas padaryti tiek svarbias, kad jos ne tik pasiektų vajuos pasirinktą tikslą 25,000 dolerių — bet jį viršytų.

Zinome, kad vargstantis lietuvis yra lygiai šalpos reikalingas, ar jis būtų čia, Chicagoje, ar užjūryje. Dėl to labdarybės

vajus turi būti vispusiškas — apimti tiek užjūrio, tiek vietos lietuvių šalpa.

Pritariame Balfos vadovybės ryžtui imtis didelio darbo: paklembenti kiekvieno Chicagos lietuvių duris ir širdį. Balfui, Lietuvos Dukterų Draugijai ir visoms kitoms lietuvių organizacijoms, vykdančioms labdaros darbą, reiškiamo padėką ir žadame paramą. Jei visos organizacijos aktyviai prisidės, jei kiekvienas nuosirdžiai ir dosniai šį vaju remis, išvengsime lietuviško vargo. Tad vainikuokime šiuos metus šimtu procentų pasisekusiu labdarybės vajuimi! Težino visi, kad mes, lietuviai, gelbėdami savo brolių varge, esame visi kaip vienas!

Amerikos Lietuvių Taryba ir Chicagos Lietuvių Taryba, Amerikos Lietuvių Teisininkų Draugija, Balfas; Chicagos apskritis ir skyriai, Buv. Anglijos Lietuvių Klubas, Chicagos Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla, Chicagos Lietuvių Moterų Klubas, Chicagos Ateitininkai Sendraugiai, Vyresniosios Giedrininkės ir korp! Giedra, Dainavos Ansamblis, Illinois Lietuvių Inžinierių Draugija, Illinois Lietuvių Gydytojų Draugija, Illinois Liet. Gydytojų Pagelbinis Moterų Vienetas, Kunigaikštienės Birutės Karių Šeimų Moterų Draugija, Lietuvių Fronto Chicagos Sambūris, Lietuvos Dukterų Draugija, Lietuvių Opera Chicagoj, Lietuvių Skautų Seserijos Vadija, L.S.T. Korp! Neo-Lithuania, Lietuvių Skautų Brolijos Vadija, Jūrų Skautai, Lietuvių Skyrius, Lietuvos Okininkų S-ga, Lietuvių Tautinės S-gos Chicagos Skyrius, Lietuvių Žurnalistų Sąjunga, Marquette Parko Namų Savininkų Klubas, Santaros-Sviesos Federacija, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje A. Stephens' Ansamblis, Vasario 16 gimnazijos rėmėjai, Vilniečių Sąjunga.

HOTELS

LOMBARDY HOTEL

Just of Park Avenue
"A Fine Home away from Home"
Transients - Permanents. Air conditioned, TV. Near 5th Ave. shops - St. Patrick's Cathedral - Radio City and Theatres.
Reasonable rates, special attention to religious groups. Laurent Restaurant - Cocktail lounge. PL 3-8600
111 E. 56th Street, New York City.

TRAVEL AGENCIES

POVESTUVINĖM KELIONĖM
pilnas patarnavimas lėktuvais, laivais ir kitom priemonėm. Specialus patarnavimas religinėm grupėm —

WARD TRAVEL AGENCY

79-19 Roosevelt Avenue
Jackson Heights, L.I.
OL 1-5640

WEDDING PARTY

Are you having a wedding or a party? We deliver to your home all popular brands of beer, cold keg beer, bottle & can beer by the case, also soda by the case all flavors. Fast efficient, courteous service — special consideration to religious groups. Call Scarhardt Distributors YOnkers 3-4292.

RESTAURANTS

OYSTER BAY RESTAURANT

Pietūs - Vakariene - Kokteliai
Banketo stalo specialistai
Nuo 25 iki 500 žmonių
31-01 Broadway, Astoria, L. I.
Spalio - lapkričio - gruodžio rezervacijai skambinti banketo vedėjui:
LH 5-8402

H. W. MALE & FEMALE

I NEED HELP
WOULD YOU LIKE TO SELL?
Call Mr. Reilly — UL 4-6159

FUNERAL HOME

When the need arises choose Funeral service with discretion — Charles GANNON Funeral Home, 152 East 28th St., N.Y.C. LE 2-6579. A superior Funeral Service giving comfort and solace to those in grief — every wish observed. Air conditioned. Chapels in all localities.

TO PLACE YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

DISPLAY

GENERAL CONTRACTING

Plumbing and Plastering
Cement Work
Lowest Rates - Special consideration to Religious groups. — Call: UL 3-3470
Bet. 9 and 11:30 A.M. except Tues.

RUBBISH & General Removal — Cellars and Yards Cleaned. Dump-trucks for hire.

CUMBERLAND TRUCKING

ST 3-8850 ST 3-8084
Nights — UL 5-6380

Calvary & St. Cyprian's

Parochial School

966 Bushwick Ave., Brooklyn. Have a small number of places left for Nursery thru 5th Grade — highest academic standards. Call after 6: GL 3-5450

MODERN SHADE & AWNING Co.

Joseph Cotroneo—Owner. Awnings, Canopies, Shades, Blinds, Railings, Storm doors, Windows. Free estimates - reasonable prices - work guaranteed. Call (914) WE 9-4722
70 Westchester Ave., Port Chester, N. Y.

Buying meat from MILLER'S

is like

putting

money in

the bank.

The saving:

are GREAT

MEAT - POULTRY - PROVISIONS

MILLER'S

BROOK AVE. MEAT CO., INC.
449-53 BROOK AVE. BRONX, NY
CY 2-2986, 2987 • Free Parking
WHOLESALE — RETAIL

STERN'S PASTRY SHOP "Patarnavimas ir kokybė pirmoje eilėje"

— Pobūvių, sukakčių, vardinų, krikštynų kepiniai pristatomi mokykloms, draugijom ir kt. bet kur pasaulyje. Užsakymai priimami telefonu. Atidara 7 dienas savaitėje. Teirautis: Ext. 3 ES 7-9443; 1201 Avenue J Brooklyn, N. Y.

REAL ESTATE

ANDRE MULLER Contracting Corp.

Route 25A & Harrison Ave.
Miller Place, L.I.
General Contractors and Builders, Custom House building. Building plots available in Port Jefferson and Miller Place. — SH 4-2177

Sunnyside, St. Raphael parish, forced to sell 1 fam. semidetached house, 6 rms, 1 1/2 colored tile bath, garage, "walk in" apartm. in basement to let \$100 monthly. Private entrance. Convenient to everything. Must be seen to appreciate. Owner, EX 2-5095

— SEAFORD —

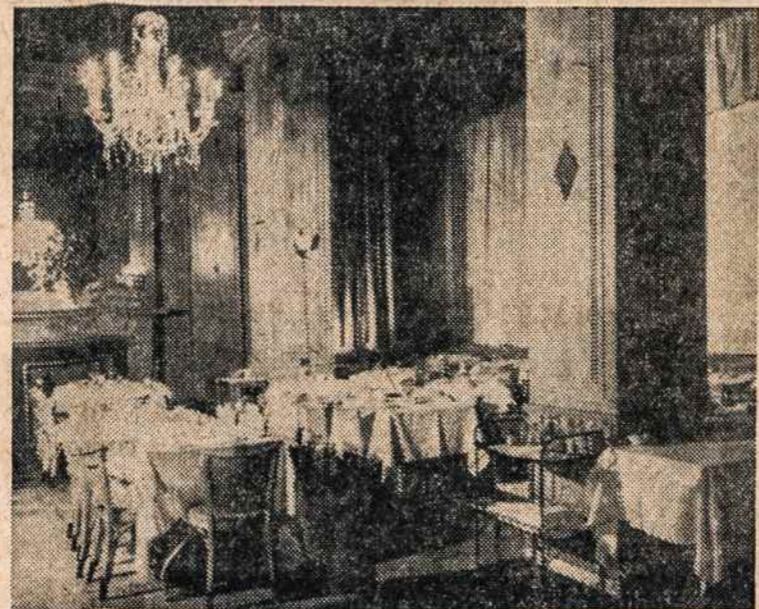
NEW HIGH RANCH, 6 Rooms, 3 Bedrooms, 1 1/2 Baths, Cabinet lined kitchens, full basement attached, garage — \$18,990 — BUILDER: CA 1-5511

FESTIVAL RESTORANAS IR BARAS

VACYS STEPONIS, savininkas

40 East 26th Street, New York City, N. Y. • MU 3-2928

GERI PIETŪS IR VAKARIENĖ — JAUKUS BARAS

Salės vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviams
Salėje gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŲ SUSIRINKIMAMS SALĖ NEMOKAMAI
Mielai kiekvienas bus sutiktas

C. A. VOKET

VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

JUOZO IR IZABELL MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rusies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno

103-55 LIEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y

Telefonas: Virginia 3-3544

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077

buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329

Papigintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

— We take all orders special price for Weddings and Parties —

Home-Made Bologna

PARK-HILL REALTY

REAL ESTATE & INSURANCE

84-17 JAMAICA AVE.

WOODHAVEN 21, N. Y.

Virginia 3-1477

Cia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Cia galite visokeriopai apsidrausti; šia užpildomi valstybinių mokesčių - taksų blankai.

ALBERT F. PETERS - Petruskas

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue

Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. Virginia 6-1800

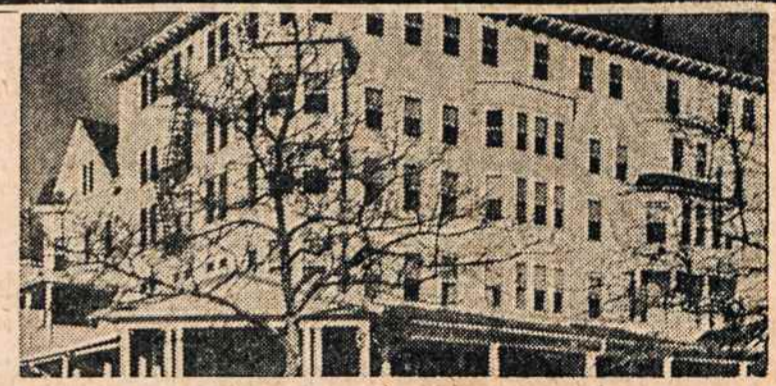
HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

B. KUCINSKAS, sav.

280 BOERUM ST., BROOKLYN 6, N. Y.
(212) GL 6-0200 Resid. ILLinois 8-7118

Viešbutis NIDA, prie Atlanto, atdaras visus metus
Asbury Park, N. J. • 7-tos ir Park Ave. kampe • Tel. PR 4-7788
Svarūs kambariai, rami vieta, pigus ir skamus maistas. Viešbutis salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Prie viešbutio veikia restoranas ir baras. — Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusais.
P. ir C. Mačiūliai, savininkai

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

— HAVEN REALTY —

JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Kazimieras Čibiras, Lietuvos pasiuntinys Urugvajuje spaudos attache, lankėsi Darbininko redakcijoje ir papasakojo savo įspūdžius apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą Toronte, viešnage Los Angeles, Calif., Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą. Šią savaitę jis išvyksta atgal į Urugvajų.

Prel. J. Končius, Balfio pirmininkas, šią savaitę išvyksta į Floridą, kur jis pastoviai gyvena.

Ateities koncertas įvyks spalio 20 Comodore viešbučio puošnioje salėje, New Yorke. Programą išpildys solistė L. Sukytė iš Toronto, aktorė-rašytoja B. Pukelevičiūtė iš Montrelio ir pianistas M. Motekaitis iš Chicagos. Po koncerto šokiai, grojant Joe Thomas orkestrui. Bilietai į šį puikų koncertą jau dabar platinami. Koncertui ruošti komisiją sudaro: E. Baltrušaitienė, P. Minkūnas, A. Sabalis ir A. Vaitiekūnas.

Brooklyno pranciškonų vienuolyną šią savaitę vizituoja Tėvas Jurgis Gailiūsis, O.F.M.

Išnuomojamas gražus, baldais apstatytas kambarys Richmond Hill sekcijoje prie gero susisiekimo. Skambinti tel. HI 1-1780.

Neo-Lithuania korporacijos metinė šventė New Yorke bus ne lapkričio 1, kaip paskelbta, bet lapkričio 9 d. 6:30 v.v. Ridgewood Lanes salėje, 1001 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

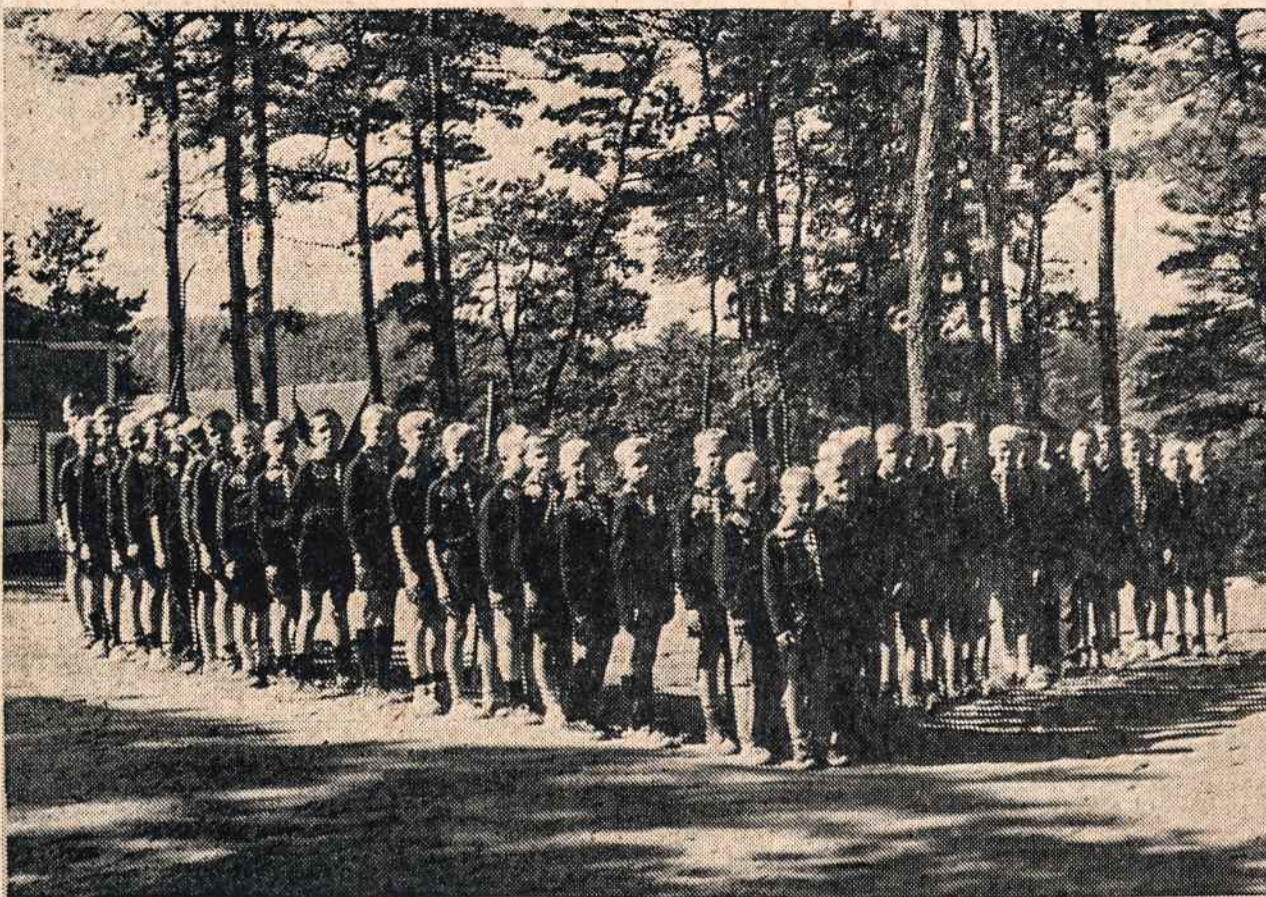
Parodos komitetas posėdžiavo rugsėjo 20, svarstė lietuviško pavilijono rūpesčius ir lietuviško kryžiaus statymą. Dėl didelių kainų savo pavilijono negalėsime turėti. Už mažą kambariuką nuomos reikėtų mokėti 40,000 dol. Lietuviška kryžių padaryti nutarta pavesiti Chicagai. Valerijonas Simkus yra prašomas rūpintis finansiniais reikalais, arch. J. Mulokas — pačiu kryžiumi.

Apie Vyta Gerulaitį rašant 62 Darbininko, numeryje įsi-brovė korektūros klaida. Jis yra baigęs POHS instituto kursą ir išlaikęs New Yorko valstybės atitinkamus egzaminus.

Moterų Vienybės pirmasis po atostogų susirinkimas įvyko rugsėjo 17. Buvo įdomus pranešimas iš Lietuvos vyčių 50 metų jubiliejaus seimo Bostone. Spalio 1, antradienį, 8 v. vakaro Arūnų namuose šaukiamas antrasis susirinkimas ateinančių metų veiklai aptarti. Visos narės kviečiamos būtinai dalyvauti.

Vysk. V. Brizgys rugsėjo 23 iš New Yorko išskrido į Romą visuotiniam Bažnyčios susirinkimui.

New Yorko vyrų oktetas šį šeštadienį, rugsėjo 28 išvyksta koncertuoti į Hartford, Conn.

SKAUTAI vilkiukai jubiliejinėje stovykloje Plymouth, Mass.

POSĖDŽIAVO RELIGINĖS ŠALPOS DIREKTORIAI

New York. — Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos (LKRS) direktoriai rugsėjo 10 svarstė darbų planą. Posėdis buvo lietuvių parapijos klebonijoj Kearny, N. J. Vadovavo pirmininkas vysk. V. Brizgys. Prieš išvykdamas Romon dalyvauti Visuotiniame Bažnyčios susirinkime davė savo nurodymus. Pirmuoju vicepirmininku yra **prel. J. Balkūnas**, kurs eina pirmininko pareigas, kai pirmininkas negali dalyvauti. Pasitarime dalyvavo ir Kunigų Vienybės pirmininkas prel. P. Juras, Balfio pirm. prel. J. B. Končius ir beveik visi klebonai iš artimos apylinkės.

LKRS vienu svarbiųjų uždavinių yra palaikyti lietuvių religines-katechetines radijo pro-

gramas Vatikane. Tomis žiniomis pasiekama Lietuva. Žmonės gauna žinių iš laisvojo pasaulio ir religinių pamokymų. Šią programą remia Vatikanas, bet lietuvių katalikai turi irgi paremti. Jau ilgą metų eilę programą parengia ir perduoda kun. dr. V. Kazlauskas, kun. V. Delininkaitis, prel. K. Razminas, kun. P. Jatulis, talkininkaujant dar kitiem lietuviams kunigam ir Sv. Kazimiero kolegijai.

LKRS metinis aukų rinkimas sėkmingai vykdomas visoje Amerikoje ir Kanadoje. Lietuviai katalikai supranta reikalo svarbumą ir dosniai remia suprasdami Vatikano radijo programos reikalingumą. Sutar-ta padėkoti už vajuus pravedi-

mą ir paprašyta, kad visos parapijos atsiųstų savo surinktas aukas.

Drauge su LKRS veikia ir Lietuvos katalikybės atkūrimo fondas. Aukos ir palikimai priimami ypatingin saskaiton. Bus naudojamos kai Lietuva bus laisva ir reikės atkurti naikinamą Lietuvos katalikybės gyvenimą, įstaigas, katalikišką spaudą ir bažnyčias. Aukos į fondą pamažu plaukia, nors ir nėra vedamas ypatingas vajuas.

Pasitarimą globojo **kun. D. Pocius**. Po pasitarimo visi dalyvavo 40 val. atilaidų užbaigime. (LKLS)

Tėv. Jonas Kidykas išvyko Brazilijon

Tėv. Jonas Kidykas, S. J. rugsėjo 24 iš New Yorko išplaukė į Braziliją, Sao Paulo, kur lietuvių jėzuitai yra įsteigę savo židinį lietuviškajai pastoracijai.

Prieš išvykdamas, T. J. Kidykas lankėsi Darbininko redakcijoje ir gerą valandėlę kalbėjosi jam rūpimais klausimais. Su savim išsivežė daug lietuviškų plokštelių, juostelių, vaizdų, filmų, rekordavimo ir spausdinimo priemonių, kad būtų kuo užimt ir šviet lietuvių jaunimą. Norima sukurti Sao Paulo jaunimo centrą, kur lietuvių jaunimas galėtų susirinkti, posėdžiauti, sportuoti, pasilinksinti.

T. Jonas Kidykas yra žemaitis, kilęs iš garsios Zemačių Kalvarijos, mokslus ėjęs Lietuvoje ir Olandijoje. Amerikon atvyko 1937 metais. Chicagoje įkūrė lietuvių jėzuitų vienuolyną ir buvo pirmasis tremtyje Lietuvos jėzuitų vyresnysis. JAV yra apkeliavęs beveik visas lietuvių kolonijas po kelėtą kartų. Taip pat jau lankėsi Brazilijoje ir Urugvajuje, kur įkūrė lietuvių misiją (1951); jo

kurta misija ir Kanadoje (Montrealyje).

JAV yra ilgai redagavęs mėnesinį žurnalą Zvaigždė, daug rašęs straipsnių Laiškam Lietuviams ir Ateičiai. Ateitininkų Federacijos vyr. dvasios vadu buvo ketverius metus (1959-1963), vėliau rūpinosi ateitininkų religiniu ugdymu.

Prieš išvykdamas buvo sustojęs Apreiškimo parapijos klebonijoje pas kun. kleb. N. Pakalnį. Praėjusį sekmadienį Apreiškimo parapijos bažnyčioje laikė pamaldas, o vakare dalyvavo Angelų Karalienės parapijos jubiliejiniam koncerte Bosserto viešbutyje.

T. J. Kidykui pradėdant naujus apaštališkos ir lietuviškos veiklos žingsnius, linkime kuo geriausios sėkmės ir prašome Dievo palaimos.

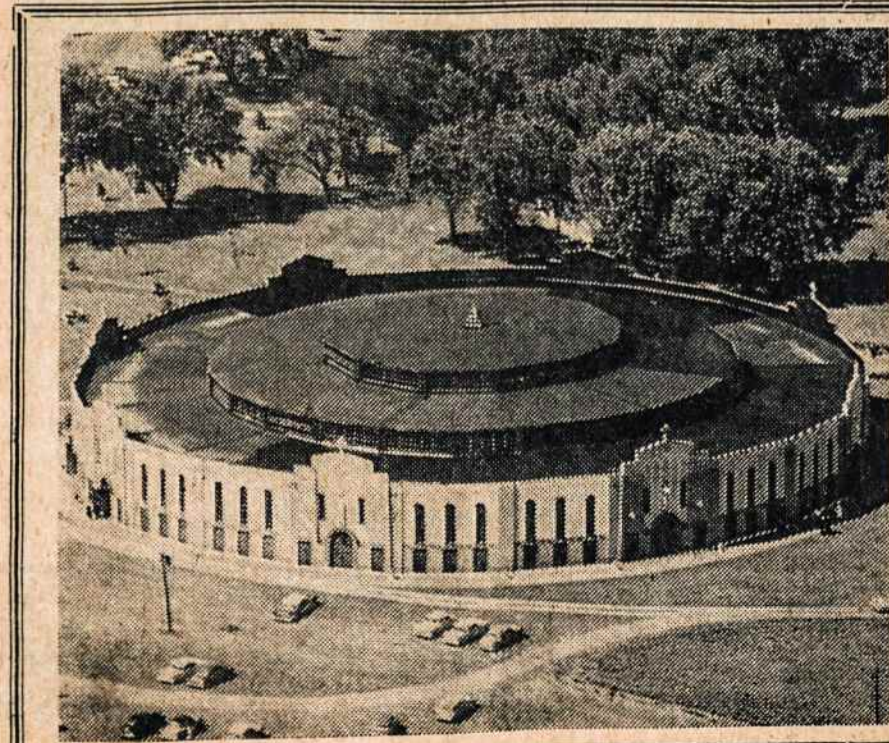
Gera proga pirkti gražioje vietoje arti pajūrio kampinį žemės plotą 100x100 su 2 automobiliams garažu. Kaina 3750 dol. Kreiptis: Walter Hewitt Office, Montauk Highway, Center Moriches, N. Y. Ask for Peter Cohrs.

KUN. JONAS KIDYKAS, S. J.

Du suaugę žmonės ieško 3 ar 4 kambarių Woodhaveno ar Richmond Hill rajone. Siūlyti: M. P. 85-42 91 Str., Woodhaven, 21, N. Y.

GĖLĖS VESTUVĖMS bei kitoms progoms **N. VALAITIENE** paruošia gėlių buketus skoningai bei pigiai. Dėl kainų, bei kitos informacijos skambinti 914 LY 1-9244.

RUDENS EKSKURSIJA

AURIESVILLE, N. Y.

Howe Caverns

SPALIO-OCT. 6 autobusas išvažiuos nuo pranciškonų vienuolyno po mišų koplyčioje 7 val. ryte. Aplankysime KANKINIŲ KARALIENĖS šventovę Osserneon apylinkėje ir įdomius požeminius urvus — Howe Caverns. Kelionė ir pietūs vienam asmeniui \$12.00. Kreiptis į Darbininko administraciją — Glenmore 5-7281, vakarais — GL 5-7068. Vietas prašome iš anksto užsisakyti, nes bus tik vienas autobusas.

Darbininko Administracija

← Koliziejus su 72 durimis

BOSTONO ŽINIOS

Lituanistinės šeštadieninės mokyklos reikalais susirinkimas šaukiamas spalio 1, antradienį, 7 val. vak. lietuvių piliečių klube. Kviečia tėvų komitetas, bet prašo dalyvauti visų, kas turi ar neturi mokyklinio amžiaus vaikų, bet norėtų ir jautų pareigą padėti mūsų jaunosios kartos lituanistiniam auklėjimui ir švietimui. Tur būt, nereikėtų priminti, jog tai visų mūsų pareiga.

Kun. Jonui Žuromskui išleistuves rengia šv. Petro parapijos draugijos ir jaunimas. Išleistuvių vakarienė bus lietuvių piliečių klube rugsėjo 28, sekmadienį, 6 val. vak.

Dr. G. Stepulionienės naujas adres. (718 Adams St., Dorchester, Mass) teisingai buvo nurodytas rugpjūčio 23 numeryje. Praėjusiam numeryje (rugsėjo 20) tą žinią pakartojant įšivėlė klaida. Doktorės telefonas: 282-8948.

Lietuvių Studentų Sąjungos Bostono skyrius spalio 12-13 ruošia studijų dienas tema "Humanitariniai mokslai griežtųjų mokslų amžiuje". Po pirmos dienos paskaitų įvyks Iniatium Semestri šokiai.

Raimundas Žičkus ir **Elzbieta McCann** susituokė rugsėjo 7 šv. Jono bažnyčioje Wellesley Hills. R. Žičkus baigia inžinerijos mokslus Bostono universitete. Elzbieta yra dukte JAV puškininko chirurgo dr. Charles McCann.

RAIMUNDAS IR ELZBIETA ŽIČKAI.

Huntington, L. I. N. Y. išnuomojami baldais apstatyti keturi gražūs kambariai. Graži aplinka, kur ramiai galėtų gyventi vyresnio amžiaus vyras ir moteris arba pavienis asmuo. Kreiptis VI 7-3322 arba rašyti: Mr. V. Višniauskas, 170 E. 23rd. Str., Huntington, L.I. New York.

FOREST HILLS netoli parko paruoštas vienas šeimos tik ką pastatytas mūrinis namas iš 9 kambarių su moderniškais įrengimais: šiltu vandeniu, voniom ir apšildymu. Žemės sklypas 44x100 su dviem garažais arti 8th Avenue traukinio stoties. Labai geros išimokėjimo sąlygos. Namą galima užimti tuoj pat. Dėl sąlygų kreiptis:

Tel. HI 6-0600

Mr. Gianelli, Terminal Realty
77-01 Broadway Jackson Hts, N. Y.

Mūsų mielam ilgamečiui choristui

PRANUI ŠIMKUI

ir šeimai, mylimam tėveliui mirus, reiškiamo nuosirdžią užuojautą.

Bostono Liet. Mišrus Choras

Diplomuotas ekonomistas

Juozas Audėnas

registruotas investavimo fondų atstovas priima interesantus investavimo reikalais — 109 Warwick St. Brooklyn 7, N. Y. Tel.: TA 7-9518 • PL 3-6628

WILLIAM J. DRAKE

DRAGONAS

ADVOKATAS

84-14 Jamaica Avenue

Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Hlckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. Evergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

Graborius-Balsamuotojas

MODERNI KOPLYCIA

423 METROPOLITAN AVE. Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned

A. J. BALTON-BALTRONAS

Licensed Manager & Notary Public

660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

Balsamuotojas

231 BEDFORD AVE.

Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS

-Šalinskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

84-02 JAMAICA AVE.

(prie Forest Parkway Station)

WOODHAVEN, N. Y.

Sutelkiam garbingas laidotuves

Koplyčios nemokamai visose

miesto dalyse; veikia ventilacija

Tel. Vtginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,

INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI

Laidotuvų direktorius

MODERNIŠKA KOPLYCIA

su Air Condition

123 E. 7th St., New York 9, N. Y.

GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET

NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.

PETRAS KARALIUS, sav.

Laidotuvų direktorius

ir balsamuotojas

74 PROVIDENCE ST.

Worcester, Mass.

PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

PRANAS VAITKUS

Laidotuvų Direktorius

ir balsamuotojas

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dienių ir naktį

Nauja moderniška koplyčia šer-

menims dykai. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žem-

miausiomis kainomis. Kainos tuo-

pačios ir į kitus miestus.

Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Puikios patarnavimas naujo

JOSEPH C. LUBIN

FUNERAL HOME

546 East Broadway

So. Boston, Mass.

Priešais miesto teismo rūmus

Rūpestingai patarnaujame vi-

suose reikaluose, atydziai iš-

pildome kiekvieną pageidavi-

mą. Jūs galite pilnai pasi-

kėti mūsų patarnavimu iki

visų smulkmenų laidojimo

reikaluose.

Joseph C. Lubin

Funeral Director

Telefonas: 268-5185